

Dana Roxana Hrib
Alexandru Constantin Chituță

**MARELE FURT
din MUZEUL
BRUKENTHAL**

1960

**the GREAT THEFT
from BRUKENTHAL
MUSEUM**

MUZEUL
NAȚIONAL
BRUKENTHAL

Fotografie: Arhiva Muzeului Național Brukenthal și Răzvan Negru

Tehnoredactare copertă: Chris Balthes

Traduceri din limba germană: Raluca Frîncu

Referințe de depozitare și conservare: Alexandra Runcan

Referințe istoria colecțiilor 1926-1948: Alexandru Sonoc

Mulțumiri doamnei Beatrice Ungar pentru documentare în arhiva Hermannstädter Zeitung

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

HRIB, DANA ROXANA

Marele furt din Muzeul Brukenthal = The great theft from Brukenthal Museum /
Dana Roxana Hrib, Alexandru Constantin Chituță. - Sibiu: Editura Muzeului Național
Brukenthal, 2022

ISBN 978-630-6520-18-3

I. Chituță, Alexandru Constantin

069

Jumătate de final fericit / Half happy ending	5
Povestea unei lebede negre / The story of a black swan	7
Istории paralele: restaurarea / Parallel histories: the restoration	11
Istории paralele: Mike Opriși / Parallel histories: Mike Opriși	13
După 30 de ani / 30 years later	15
După 50 de ani / 50 years later	19
Catalog: Picturi nerecuperate / Unrecovered paintings	21
Anthony van Dyck: Moartea Cleopatrei / The death of Cleopatra	23
Christoph Amberger: Portret de bărbat / Portrait of a man	30
Jörg Breu cel Bătrân / the Elder: Portret de bărbat / Portrait of a man	45
Anonim german / German Anonymous: Portret de bărbat / Portrait of a man	52
Catalog: Picturi recuperate / Recovered paintings	59
Aelbrecht Bouts: Autoportret / Self portrait	60
Tiziano Vecellio: Ecce Homo	68
Frans van Mieris cel Bătrân / the Elder: Bărbat cu pipă la fereastră / Man with pipe at the window	80
Rosalba Carriera: Portret de femeie / Portrait of a woman	86
Catalog: Picturi uitate / Forgotten paintings	93
Bibliografie / Bibliography	101

Jumătate de final fericit

Half happy ending

Doar 10% dintre lucrările de artă furate au șansa de a fi recuperate.

Furată din Luvru în 1911, *Mona Lisa* a fost recuperată în 1914; picturi de Vermeer, Rembrandt și Degas, aflate între cele 13 lucrări furate în 1990 din Muzeul Isabella Stewart Gardner în Boston, nu au fost recuperate până în prezent. Istoria celor 8 picturi furate în anul 1968 din Muzeul Brukenthal, dintre care 4 recuperate în 1998, se scrie în continuare în abordări realiste sau romanțate, câteodată atinse de teoriile conspirației.

La 50 de ani de la închiderea cazului, în depozitele Palatului Brukenthal continua să fie păstrat împachetat șasiul de pe care a fost tăiată pânza picturii *Moartea Cleopatrei*, cu ambalajul intact, așa cum a fost lăsat de anchetatori în 1972. Lipsa oricărei inițiative de cercetare a conținutului acestui pachet stă martor traumei colective care a marcat angajații muzeului decenii la rând.

Expoziția „Marele furt din Muzeul Brukenthal: 1968” propune un exercițiu de memorie reparativă în beneficiul muzeului și al comunităților din care instituția noastră face parte din punct de vedere profesional, local și național.

În octombrie 2022, șasiul *Morții Cleopatrei* a fost despachetat; acesta este piesa în jurul căreia se construiește abordarea noastră privind evenimentele trecutului, alăturând documente și fotografii de arhivă pentru fiecare dintre episoadele unei povești al cărei deznodământ rămâne pe jumătate deschis.

Only 10% of stolen artworks have a chance of being recovered.

Stolen from the Louvre in 1911, *Mona Lisa* was recovered in 1914; paintings by Vermeer, Rembrandt and Degas, among the 13 works stolen in 1990 from the Isabella Stewart Gardner Museum in Boston, have not been recovered to date. The history of the 8 paintings stolen in 1968 from the Brukenthal Museum, of which 4 were recovered in 1998, is still written in realistic or romanticized approaches, sometimes touched by conspiracy theories.

50 years after the case was closed, in the storages of the Brukenthal Palace, the stretcher from which the canvas of the *Death of Cleopatra* was cut was still kept wrapped, with the packaging intact, as it was left by the investigators in 1972. The lack of any initiative to research the contents of the package witness to the collective trauma that marked the museum's employees for decades.

Exhibition "The Great Theft from the Brukenthal Museum: 1968" proposes an exercise in reparative memory for the benefit of the museum and the communities of which our institution is part from a professional, local and national point of view.

In October 2022, the *Death of Cleopatra* stretcher was unpacked; this is the piece around which our approach to the events of the past is built along archive documents and photographs for each of the episodes in a story whose denouement remains half-open.

Amprente digitale pe șasiul pânzei *Moartea Cleopatrei* /
Fingerprints on the *Death of Cleopatra*'s stretcher

Povestea unei lebede negre

The story of a black swan

1968

În anul 1968, de la etajul I al Palatului Brukenthal din Sibiu, s-au furat 8 lucrări de pictură europeană, estimate atunci la 25 milioane de dolari.

Dintre toate situațiile de risc prevăzute de administrația muzeului, posibilitatea furtului era quasi-ignorată, dinamica socială fiind dominată de ubicuitatea securității comuniste. Potrivit mărturiilor, instituția avea un singur paznic, nu exista un sistem de alarmă anti-efracție iar România nu făcea parte din INTERPOL.

Veritabilă *lebedă neagră* (conform teoriei dezvoltate de Nassim Taleb), jaful s-a petrecut în noaptea de 26/27 mai, fiind facilitat de închiderea etajului al II-lea pentru renovare, relocarea tablourilor la etajul I și subsecventa zi de luni când expoziția era închisă pentru curățenie.

Lipsa tablourilor a fost constatată abia marți, în 28 mai, de unde putem deduce că nu se organizau controale în expoziție iar curățenia nu era supravegheată de către conservatori.

Cazul a fost anchetat de colonelul Dumitru Ceacanica, din echipă făcând parte căpitanul Tudor Stănică și căpitanul Vicol. Securitatea a deschis dosarul nr. 145 „Brukenthal“, astăzi în arhiva C.N.S.A.S.

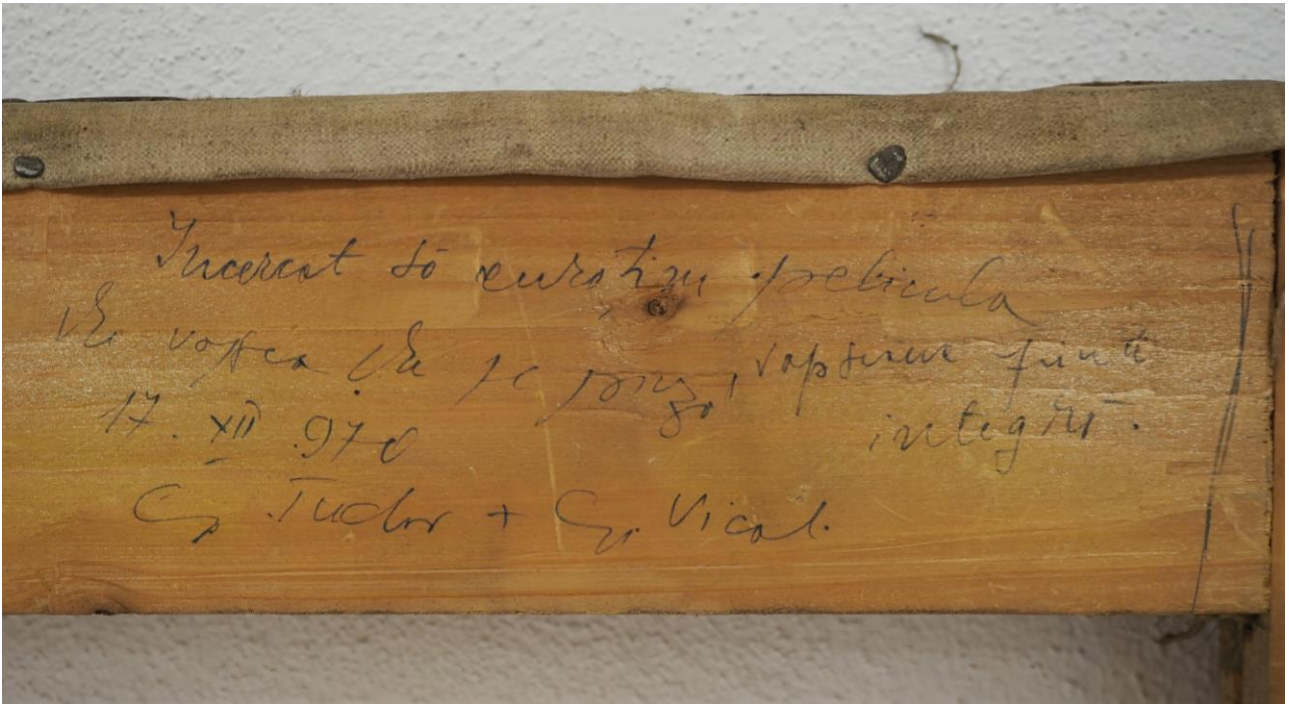
In 1968, from the first floor of the Brukenthal Palace in Sibiu, 8 works of European painting were stolen, estimated then to worth 25 million dollars.

Of all the risk situations foreseen by the museum administration, the possibility of theft was almost entirely ignored, the social dynamics being dominated by the ubiquity of communist security. According to the testimonies, the institution had only one guard, there was no anti burglary alarm system and Romania was not part of the INTERPOL.

A real *black swan* (according to the theory developed by Nassim Taleb), the theft happened on the night of May 26/27, being facilitated by the closure of the second floor for renovation, the relocation of the paintings to the first floor and the subsequent Monday when the exhibition was closed for cleaning.

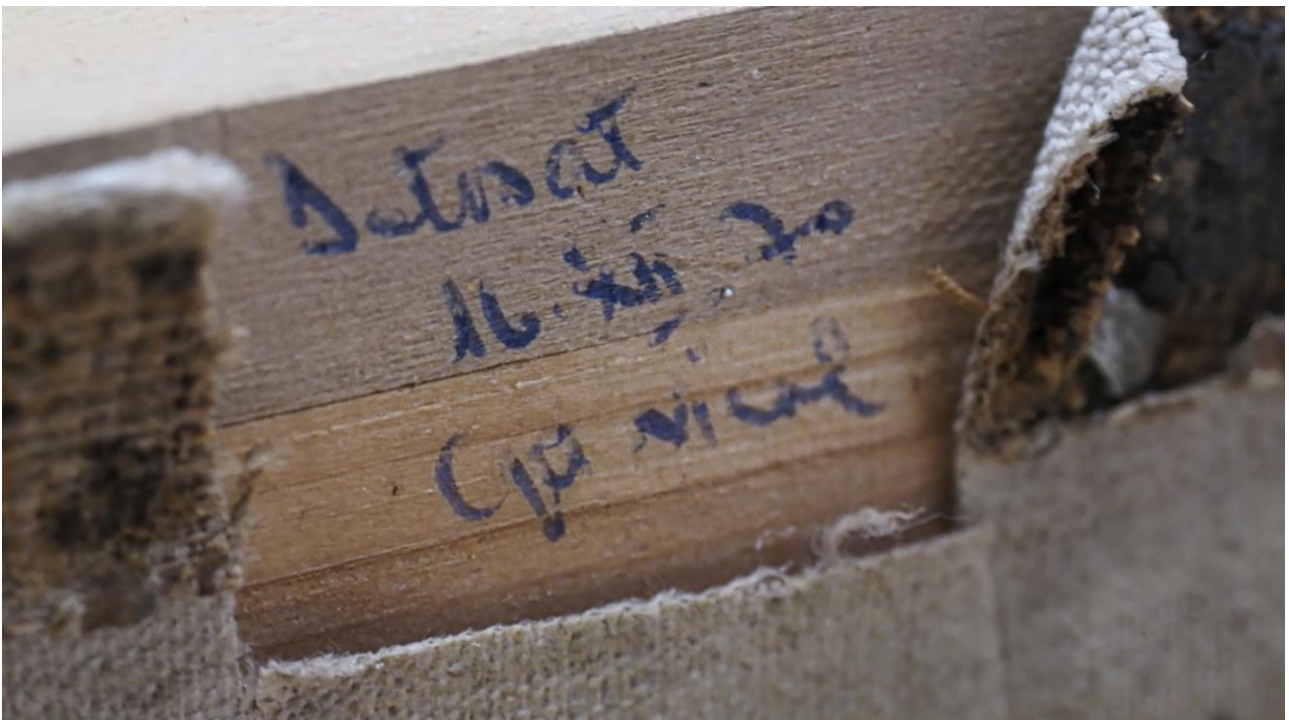
The disappearance of the paintings was acknowledged only on Tuesday, May 28, from which we can deduce that there were no controls in the exhibition and the cleaners were not supervised by the museum conservators.

The case was investigated by colonel Dumitru Ceacanica, the team including captain Tudor Stănică and captain Vicol. The security opened the file no. 145 "Brukenthal", today in the C.N.S.A.S archives.

Însemnare pe șasiul lucrării *Moartea Cleopatrei*: „Încercat să curățăm pelicula de vopsea de pe pânză, vopseaua fiind integră. 17.XII.(1)970 cp. Tudor + cp. Vicol” /

Inscription on *Death of Cleopatra*'s stretcher: "We tried to clean the layer of paint from the canvas, the paint being intact. 17.XII.(1)970 Capt. Tudor + Capt. Vicol"

Prelevare de eșantion din pânza lucrării *Moartea Cleopatrei* cu însemnarea „Detașat 16.XII.(19)70 cp. Vicol” /

Sample taken from the canvas of *Death of Cleopatra* with the inscription "Detached 16.XII.(19)70 Capt. Vicol".

Lucrările furate

- Anthony van Dyck: Moartea Cleopatrei (nerecuperată)
- Christoph Amberger: Portret de bărbat (nerecuperată)
- Jörg Breu: Portret de bărbat (nerecuperată)
- Anonim german: Portret de bărbat (nerecuperată)
- Tiziano Vecellio: Ecce Homo (recuperată 1998)
- Frans van Mieris cel Bătrân: Bărbat cu pipă la fereastră (recuperată 1998)
- Rosalba Carriera: Portret de femeie (recuperată 1998)
- Maestrul Legendei Sf. Augustin (Aelbrecht Bouts): Portret de bărbat cu craniu (recuperată 1998)

1969-1972

Concluzia anchetei a fost că la furt au participat patru persoane care au intrat în Palatul Brukenthal pe durata programului de vizitare, ascunzându-se la etajul al II-lea (în renovare); ei au operat în timpul nopții, ieșind din muzeu prin curtea a doua. De asemenea, s-a considerat că hoții erau profesioniști și proveneau din străinătate.

În anul 1972, ancheta a fost închisă cu rezoluția AN (autor necunoscut).

În depozitele Muzeului Brukenthal au rămas rama și șasiul împachetat, de pe care a fost tăiată lucrarea *Moartea Cleopatrei* și rama originală a *Portretului de bărbat* de Christoph Amberger.

1973

În anul 1973 România a aderat la INTERPOL.

The stolen works:

- Anthony van Dyck: The death of Cleopatra (unrecovered)
- Christoph Amberger: Portrait of a man (unrecovered)
- Jörg Breu: Portrait of a man (unrecovered)
- German anonymous, Portrait of a man (unrecovered)
- Titian: Ecce Homo (recovered 1998)
- Frans van Mieris the Elder: Man with pipe at the window (recovered 1998)
- Rosalba Carriera: Portrait of a woman (recovered 1998)
- The Master of the Legend of St. Augustin (Aelbrecht Bouts): Portrait of a man holding a skull (recovered 1998)

The conclusion of the investigation was that four persons participated in the theft, entering the Brukenthal Palace during the visiting hours, hiding on the second floor (under renovation); they operated during the night, exiting the museum through the second courtyard. The thieves were also believed to be professionals and from abroad.

In 1972, the investigation was closed with the resolution AU (author unknown).

In the storages of the Brukenthal Museum remained the frame and wrapped stretcher from which the *Death of Cleopatra* was cut and the original frame of the *Portrait of a man* by Christoph Amberger.

In 1973, Romania joined the INTERPOL.

Fotografie nr. înregistrare 2382, notă verso „Tiziano: Ecce Homo, detaliu, Sibiu, fotografie la infraroșu”/
Photo register no. 2382, note on the back "Titian: Ecce Homo, detail, Sibiu, infrared photograph".

Istории paralele: restaurarea

Parallel histories: the restoration

Studiul arhivei de fotografie a Muzeului Brukenthal ne arată că cel puțin trei din cele opt lucrări furate au fost restaurate sau investigate în vederea restaurării, înainte de mai 1968 (documentația completă în catalog):

- Moartea Cleopatrei

Pe verso fotografiilor cu numerele de înregistrare 1212 și 1946 găsim însemnarea „înaintea restaurării”.

Șasiul nu este cel original ci unul modern, de secol XX.

- Ecce Homo

Potrivit însemnărilor de pe verso fotografiilor, lucrarea a fost fotografiată în lumină directă (nr. înregistrare 4762), în lumină razantă (nr. înregistrare 1942), în infraroșu (nr. înregistrare 2382); de asemenea s-au făcut fotografii după radiografie (nr. înregistrare 1940, 1941) și macro-fotografiere detalii (nr. înregistrare 1371, 2383).

- Portret de bărbat de Christoph Amberger

Arhiva conține fotografii după radiografie (nr. înregistrare 2189, 2191) și macro-fotografiere detalii (nr. de înregistrare 1739, 1740, 1741, 1831, 1870, 1871, 1869).

Laboratorul de restaurare din structura Muzeului Brukenthal fiind înființat abia în anul 1975, rămân deschise întrebările: unde au fost restaurate picturile? și unde s-au efectuat radiografiile?

Deoarece pe fotografia în infraroșu a lucrării *Ecce Homo* este notat „Sibiu” (vezi imaginea alăturată), este posibil ca aceste investigații să fi fost făcute în altă localitate.

The study of the photography archive of the Brukenthal Museum shows us that at least three of the eight stolen works were restored or investigated for restoration, before May 1968 (full documentation in the catalog):

- Death of Cleopatra

On the back of the photos having register numbers 1212 and 1946 is noted "before restoration".

The stretcher is not the original but a modern one, from the 20th century.

- Ecce Homo

According to the notes on the back of the photographs, the work was photographed in direct light (register no. 4762), in radiant light (register no. 1942), in infrared (register no. 2382); also photographs were taken after radiography (register no. 1940, 1941) and macro-photography of details (register no. 1371, 2383).

- Portrait of a man by Christoph Amberger

The archive contains photographs after radiography (register no. 2189, 2191) and macro-photographs of details (register no. 1739, 1740, 1741, 1831, 1870, 1871, 1869).

The restoration laboratory in the structure of the Brukenthal Museum being established only in 1975, two questions remain open: where were the paintings restored? and where were the x-rays taken?

As "Sibiu" is noted on the infrared photograph of *Ecce Homo* (see the adjacent image), it is possible that these investigations were made in another locality.

Sigiliu pe verso lucrării *Portret de bărbat cu craniu* /
Sigil on the back of *Portrait of a man holding a skull*

Istории paralele: Mike Opriși

Parallel histories: Mike Opriși

În anul 1998, New York Times relatează că, aproximativ în aceeași perioadă cu furtul din Muzeul Brukenthal, un tânăr numit Mike Opriși a fugit din România trecând Dunărea înot, a traversat Iugoslavia și a cerut azil politic în Austria.

În Viena a avut ocazia de a cumpăra, de la o femeie de etnie romă, patru lucrări de pictură pentru suma de 1.200 dolari (împrumutați de la o mătușă din Ohio). A emigrat apoi în SUA, stabilindu-se în Florida, devenind cetățean american în 1976.

Abia în anul 1996 el a observat pe verso lucrării *Portret de bărbat cu craniu* un sigiliu similar cu cel al Casei de Hohenzollern și a cerut lămuriri prietenului sau Frank Cesar, expert restaurator.

Presupunând că autorul este un pictor din familia Bouts, Cesar a cerut confirmare de la un dealer de artă (Jack Kilgore) din Manhattan însă a murit de atac de cord la scurt timp. Prin Kilgore, fotografia lucrării a ajuns la Institutul Olandez pentru Istoriei Artei din Haga unde a fost identificată cu una dintre lucrările furate și raportată la INTERPOL.

Contactat de agentul vamal V. A. Rossi, Opriși a declarat toate cele patru lucrări deținute, fiind de acord să le predea dacă se putea dovedi că sunt furate. El a negat că ar avea orice fel de informație privind restul de patru lucrări dispărute.

Lucrările recuperate

- Tiziano Vecellio: Ecce Homo
- Frans van Mieris cel Bătrân: Bărbat cu pipă la fereastră
- Rosalba Carriera: Portret de femeie
- Maestrul Legendei Sf. Augustin (Aelbrecht Bouts): Portret de bărbat cu craniu

In 1998, the New York Times reported that, around the same time as the theft from the Brukenthal Museum, a young man named Mike Oprisi fled Romania by swimming across the Danube, crossed Yugoslavia and sought political asylum in Austria.

In Vienna he had the opportunity to buy, from a Roma woman, four works of painting for the sum of 1,200 dollars (borrowed from an aunt in Ohio). He then immigrated to the US, settling in Florida, becoming an American citizen in 1976.

It was only in 1996 that he noticed on the back of the work *Portrait of a man holding a skull* a seal similar to that of the House of Hohenzollern and asked his friend Frank Cesar, an expert restorer, for clarification. Assuming the author to be a painter from the Bouts family, Cesar sought confirmation from a Manhattan art dealer (Jack Kilgore) but died of a heart attack shortly thereafter. Through Kilgore, the photograph of the painting reached the Netherlands Institute for Art History in The Hague where it was identified as one of the stolen works and reported to INTERPOL.

Contacted by the customs agent V. A. Rossi, Oprisi declared all four works in his possession, agreeing to hand them over if it could be proven that they were stolen. He denied having any knowledge of the remaining four missing.

The recovered works:

- Titian: Ecce Homo
- Frans van Mieris the Elder: Man with pipe at the window
- Rosalba Carriera: Portrait of a woman
- The Master of the Legend of St. Augustin (Aelbrecht Bouts): Portrait of a man holding a skull

Probe prelevate din tablouri de către U. S. Customs pentru datări C14 /
Samples taken from paintings by U. S. Customs for C14 dating.

După 30 de ani 30 years later

În perioada 14-22 iulie 1998, Președintele României, domnul Emil Constantinescu, a întreprins o vizită oficială în Statele Unite ale Americii.

Pe durata programului în Washington (14-18 iulie), cele patru lucrări recuperate de INTERPOL au fost expuse la sediul Băncii Mondiale, în ultima zi acestea fiind înapoiate oficial Președintelui, urmând să sosească în țară cu aeronava prezidențială în 22 iulie 1998.

Between July 14-22, 1998, the President of Romania, Mr. Emil Constantinescu, undertook an official visit to the United States of America.

During the program in Washington (July 14-18), the four works recovered by the INTERPOL were displayed at the headquarters of the World Bank; on the last day they were officially returned to the Romania President, arriving in Romania on July 22 by presidential aircraft.

Expoziția organizată în atriumul sediului Băncii Mondiale /
The exhibition organized in the atrium of the World Bank headquarters.

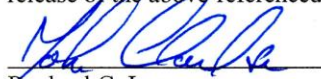

DEPARTMENT OF THE TREASURY
U.S. CUSTOMS SERVICE

MIAMI, FLORIDA

RELEASE AND HOLD HARMLESS AGREEMENT (MI07KD98RP0009)

1. Pursuant to an investigation conducted by the United States Customs Service, the United States Customs Service has possession of the following items of cultural property which were stolen from the Brukental Museum in Sibiu, Romania in May 1968:
 - a. "Ecce Homo" Painting, Oil on Canvas, 66 cm x 52.8 cm, circa 16th century
 - b. "Man With A Skull" Painting, Oil on Wood, 42.6 cm x 33.1 cm, circa 15th century
 - c. "Man With A Pipe At A Window" Painting, Oil on Wood, 20 cm x 15.9 cm, circa 1658
 - d. "Portrait Of A Woman With A Prince Charles Spaniel" Miniature, Tempura on Ivory, 9 cm x 6.5 cm, circa 17th century
2. The United States Customs Service has possession of the above-referenced cultural property for the purpose of facilitating a return to the Republic of Romania. The Government of Romania has requested the United States Customs Service to return the cultural property.
3. The United States Customs Service hereby agrees to release the above-referenced cultural property to Christian Matei, Cultural Counselor, Republic of Romania, on behalf of the Republic of Romania, in the condition as described in the attached appraisal prepared by Intercon Arts, Inc. dated May 11, 1998. The Republic of Romania acknowledges that the condition of the cultural property is the same as indicated in the appraisal.
4. On behalf of the Republic of Romania, Christian Matei hereby acknowledges receipt of the above-referenced cultural property, and in consideration thereof, the Republic of Romania agrees to unconditionally release, hold harmless and indemnify the United States Government, its employees, and agents, from any and all claims, demands, damages, causes of action or suits, of whatever kind and description, that might now or hereafter exist by reason of, or growing out of, or affecting, directly or indirectly, the release of the above-referenced cultural property.

Raphael G. Lopez
Special Agent in Charge
Miami, Florida
United States Customs Service

7-10-98
Date

Christian Matei
Cultural Counselor
Republic of Romania

7/10/1998
Date

REPLY TO: SPECIAL AGENT IN CHARGE, 8075 N.W. 53RD STREET, SCRANTON BUILDING, MIAMI, FLORIDA 33166

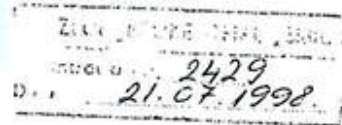
Acord de predare 10 iulie 1998 /
Release agreement July 10, 1998

MUZEUL NATIONAL BRUKENTHAL
Piața Mare 4-5
2400 SIBIU - ROMANIA

Tel : (40)-69-217691, 211699-PALAT
Fax : (40)-69-211545

69-218143 - MUZEUL DE ISTORIE
69-436868 - MUZEUL DE ISTORIE NATURALĂ

Către
Vama Otopeni Mărfuri
Domnului Șef Vamă VASILE MUNTEANU

Declarație vamală

Muzeul Național Brukenthal a fost înștiințat de Ambasada României la Washington, prin Ministerul Culturii, că urmează să fie repatriate 4 din cele 8 tablouri furate din patrimoniul Muzeului Brukenthal în anul 1968, cele 4 tablouri fiind aduse cu Aeronava Prezidențială în data de 22.07.1998.

Având în vedere situația specială a acestor tablouri (furate și regăsite prin intermediul Interpolului), Vă rugăm să ne aplicați prevederea de scutire de taxe vamale.

Cu respectuoase mulțumiri.

Director General,
Alexandru Lungu

<< TX REPORT >>
OTHER FACSIMILE = 2311097
PAGE# = 01 RESULT = 0

Solicitare de scutire vamală la intrarea în România /
Request for customs exemption upon entering Romania.

Pachetul intact din 1972 /
The package intact since 1972

După 50 de ani 50 years later

În data de 24.10.2022, pachetul conținând șasiul lucrării *Moartea Cleopatrei* (rămas intact de la închiderea anchetei în 1972) a fost desfăcut în prezența unei comisii constituită împreună cu un reprezentant al Poliției de Patrimoniu.

Numărul de inventar și dimensiunile constatate au fost consecvente datelor din registrul inventar.

On 24.10.2022, the package containing the stretcher of *The death of Cleopatra* (which remained intact since the investigation was closed in 1972) was opened in the presence of a commission established together with a Heritage Police representative.

The inventory number and dimensions found were consistent with the data in the inventory register.

Șasiul, după despachetare /
The stretcher, after unpacking

Catalog
Picturi nerecuperate
Unrecovered paintings

Detaliu, fotografie nr. înregistrare 858 /
Detail, photo register no. 858

Anthony van Dyck (1599-1641)
Moartea Cleopatrei /
The death of Cleopatra

Fotografie nr. înregistrare 1212 /
Photo registered no. 1212

Date din registrul inventar:

Număr inventar 568, ulei pe pânză, 120 x 198 cm, colecția Brukenthal,
Intrare: Decretul 176/1948 Decizia Consiliului de Miniștri Nr. 1175/30 iunie 1948
Scăzut: Nota Contabilă 7/08.09.1969 / furat mai 1968.

Particularități (cf. fișă conservare nr. 568):

Mărime naturală, bluză maron, fustă albastru închis, draperie roșie.

Șasiul:

120 x 198 cm, sec. XX, prezintă atașat numărul de inventar, martorii prelevărilor din timpul anchetei și resturi de pânză cu urme de pictură.

Data from the inventory register:

Inventory number 568, oil on canvas, 120 x 198 cm, Brukenthal Collection,
Entry: Decree 176/1948 Decision of the Council of Ministers No. 1175/June 30, 1948
Decreased: Accounting Note 7/08/09/1969 / stolen May 1968.

Particularities (acc. conservation record no. 568):

Life size, brown blouse, dark blue skirt, red drapery.

Stretcher:

120 x 198 cm, 20th c., shows attached the inventory number, the witness areas of the samples taken during the investigation and the remains of canvas with traces of painting.

Arhiva foto:

În arhiva foto a Muzeului Național Brukenthal s-au găsit 7 fotografii ale tabloului (ansamblu și detalii) cărora li se adaugă 3 fotografii din versiuni diferite ale expoziției permanente.

Photo archive:

In the photo archive of the Brukenthal National Museum, 7 photos of the painting (assemble and details) were found, to which are added 3 photos from different versions of the permanent exhibition.

Despachetarea șasiului /
Unpacking the stretcher.

Despachetarea șasiului /
Unpacking the stretcher.

Palatul Brukenthal: *Moartea Cleopatrei* în diferite versiuni ale expoziției permanente (nr. înregistrare 380 – sus și 3851 – jos) în anii 60 /
Brukenthal Palace: *The death of Cleopatra* in different versions of the permanent exhibition (register no. 380 – up and 3851 – down) in the 60s.

Palatul Brukenthal: *Moartea Cleopatrei* în expunere la etajul II în anii 60, nr. înregistrare 3711 /
Brukenthal Palace: *The death of Cleopatra* displayed on the second in the 60s, register no. 3711

Carte poștală, Editura Meridiane / Postal card, Meridiane Publishing House

Seaut N.º. 7/8. IX. 1968 - fuzat mai 1968

FIŞA DE CONSERVARE NR. 568

1. AUTOR PICTOR OLANDEZ sec. XVII		2. TITLU CLEOPATRA SINUCIANDU SE CU O VIREA		3. POSesor MUZEUL KUNSTHALL SIBIU	
4. REGIONA SEC. XVII	5. SCOLA OLANDEZĂ	6. VALOARE 50.000 lei	7. VALOARE ARTISTICA		
12. DESCRIERE: CLEOPATRA ÎMBRĂCĂTĂ ÎNTR-O BUZĂ MARE ŞI FUSTĂ ALBASTRĂ ÎNCHIS, ESTE ÎNTINSĂ DE DAT REZEMATĂ ÎN COT ŞI CU MÂNA DEXTRĂ AŞEZĂ O VIREA DE SÂNUL DESCOPERIT. MÂNA STÂNGĂ CU DEGETELE RĂŞTRATE ESTE ÎNTINSĂ ÎN FUNDAL. DEPERIE ROSIE CU O MICĂ DESCHIDERE ÎN DEXTRA ŞPRE UN REISAJ INTUNECAŞ. J. FLORESCU					
13. STARE DE CONSERVARE					
14.					
8. NR. CATALOG M. SAKI 1909. NR. 568			9. NR. INVENTAR 568		
10. LUNGIME INALTIME		LATIME		11. INVENTAR VECII	
1,20		1,98		CMU : 34 1844 : 48 1893 : 15 1901 : 1144	
15.					
INV. FOTO 2126					

Cad 20-2-70 Format: A4 12

Fişa de conservare 1968 (faţă) /
1968 conservation record (front)

<p>16. TEHNICA ULEI DE PÂNZĂ, MĂRINE NATURALE</p>	<p>23. ANAMNEZA CATALOG CEL MAI VECHI NR. 34 SC NEERLT A. V. DYCK - " - 1844 NR. 48 SC. NEERL. - " - 1893 NR. 15 - " - - " - 1901 NR. 1144 THEOD. VAN TULDEN</p>
<p>17. 18. 19.</p>	<p>24.</p>
<p>20.</p>	<p>25. 26. 27. 28.</p>
<p>21.</p>	<p>29.</p>

Fișa de conservare 1968 (verso) /
1968 conservation record (back)

Christoph Amberger (cca. 1505-1562)
Portret de bărbat /
Portrait of a man

Date din registrul inventar:

Număr inventar 19, ulei pe lemn, 56 x 50 cm, colecția Brukenthal

Intrare: Decretul 176/1948 Decizia Consiliului de Miniștri Nr. 1175/30 iunie 1948

Scăzut: Nota Contabilă 7/08.09.1969 / furat mai 1968

Particularități (cf. fișă conservare nr. 19):
Stare de conservare precară.

Alte particularități:

Se păstrează rama originală

Lucrarea este cuprinsă în catalogul „Vechi Maestri” din 1936

Arhiva foto:

În arhiva foto a Muzeului Național Brukenthal s-au găsit 13 fotografii ale tabloului (în parte dubluri) dintre care 3 de ansamblu, 7 detalii, 2 după radiografie (ansamblu și detaliu) și 1 verso.

Data from the inventory register:

Inventory number 19, oil on wood, 56 x 50 cm, Brukenthal Collection

Entry: Decree 176/1948 Decision of the Council of Ministers No. 1175/June 30, 1948

Decreased: Accounting Note 7/08/09/1969 / stolen May 1968

Particularities (acc. conservation record no. 19):

Poor state of conservation.

Other:

The original frame is preserved

The work is comprised in the "Old Masters" catalog from 1936

Photo archive:

13 photos of the painting (partly duplicates) of which 3 assemble, 7 detail, 2 after radiography (assemble and detail) and 1 of the back were found in the photo archive of the Brukenthal National Museum.

Fotografie nr. înregistrare 974 /
Photo register no. 974

Rama originală /
The original frame

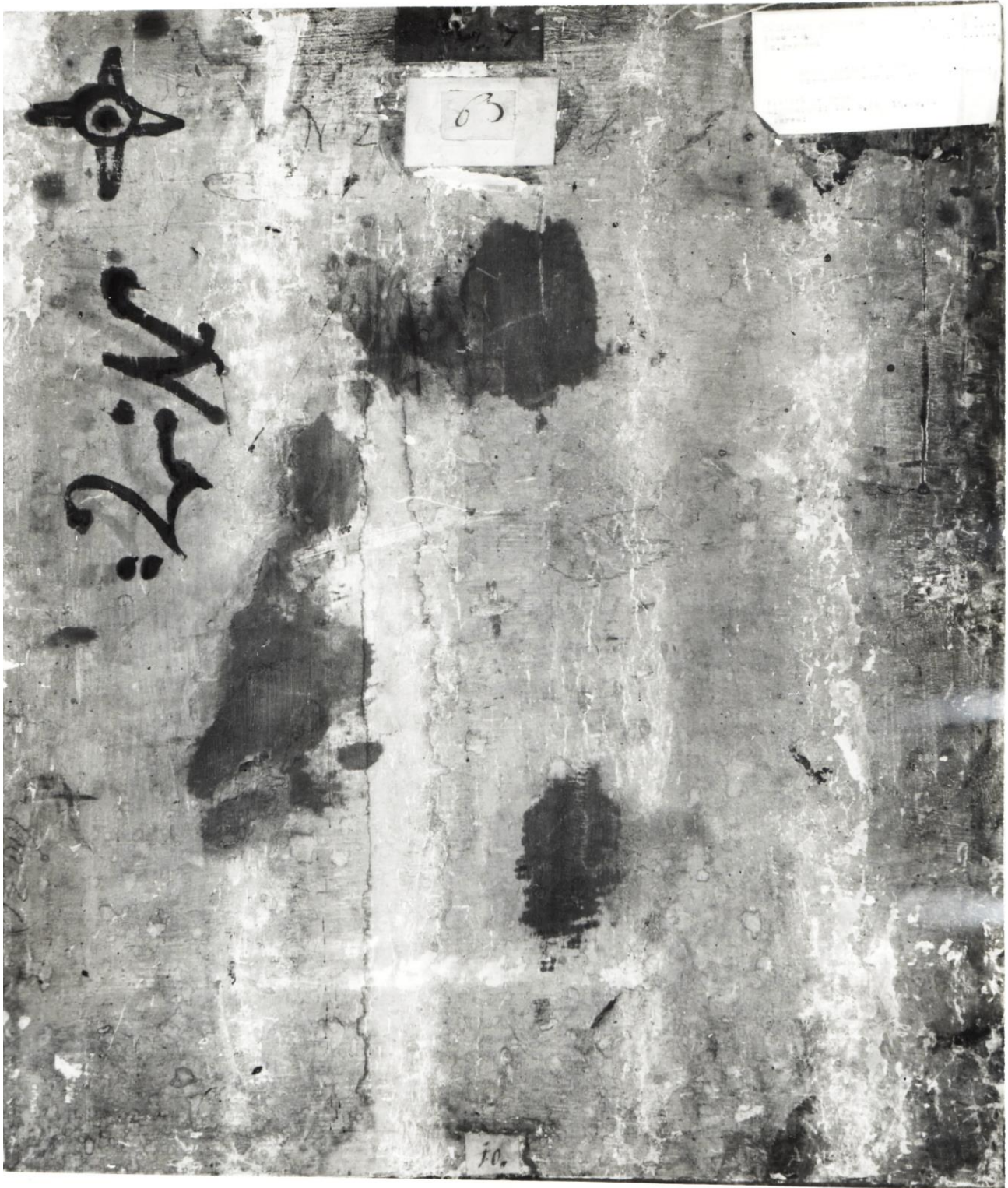
Macro-fotografii detalii, nr. înregistrare 1831 (sus), 1741 (jos) /
Detail macro photography register no. 1831 (up), 1741 (down)

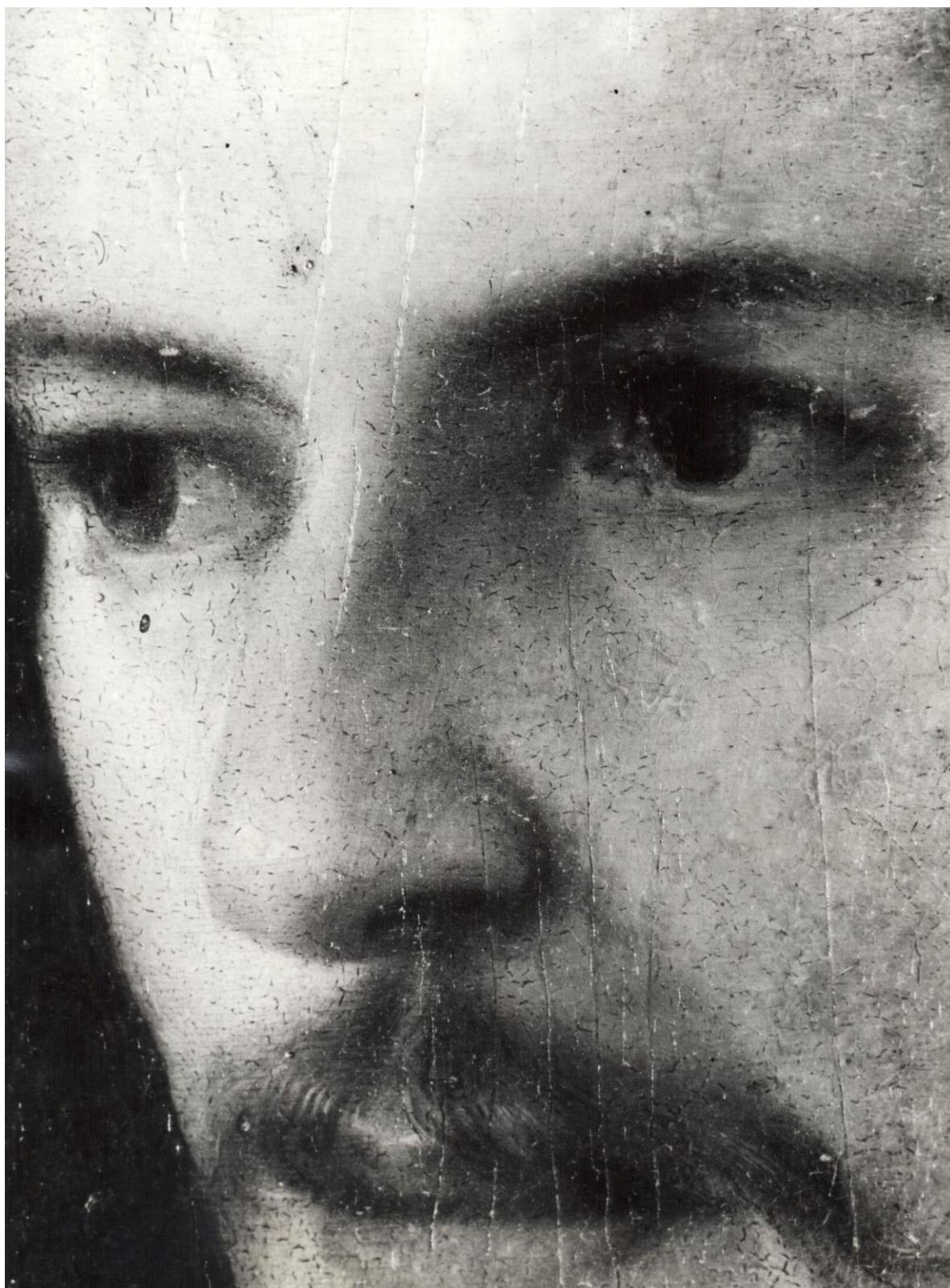
Macro-fotografiere detaliu nr. înregistrare 1740 /
Detail macro photography register no. 1740

Macro-fotografie detalii nr. înregistrare 1869 /
Detail macro photography register no.1869

Fotografie nr. înregistrare 1900 panoul picturii verso, (text „19 spatele”) /
Photo register no. 1900 the back of the painting's panel, (text "19 back")

Macro-fotografie detalii nr. înregistrare 1870 /
Detail macro photography register no. 1870.

Fotografie nr. înregistrare 2189 după radiografie /
Photo register no. 2189 after x-rays

Fotografie nr. înregistrare 2191 după radiografie /
Photo register no. 2191 after x-rays

<p>16. Tehnica Pictură pe lemn</p>	<p>17. Analize fizice</p>	<p>18. Nr. chimice</p>	<p>19. Nr. Biologice</p>	<p>20.</p> <p>21.</p> <p>22. Restaurare</p>
<p>23. Trucurile Suenării identificării: Catalog - cel mai vechi număr 17, se. italiană II, ca 1844 - 1844 Nr. 104, se. italiană, se. lui Raphael - 1893 Nr. 108, se. ital. ausimiu - " - 1901 Nr. 17.</p>				<p>24. Mențiu Nr. catalog M. Csaki 1909 : Nr. 19 Bibliografie Frummel pag. 81 - "Siebenb. - Deutsches Tageblatt" din 11. oct. 1894. Zus. pts: 2127</p> <p>25.</p> <p>26.</p> <p>27.</p> <p>28.</p> <p>29.</p>

Fișa de conservare 19 (verso) /
19 conservation record (back)

Alte Meister

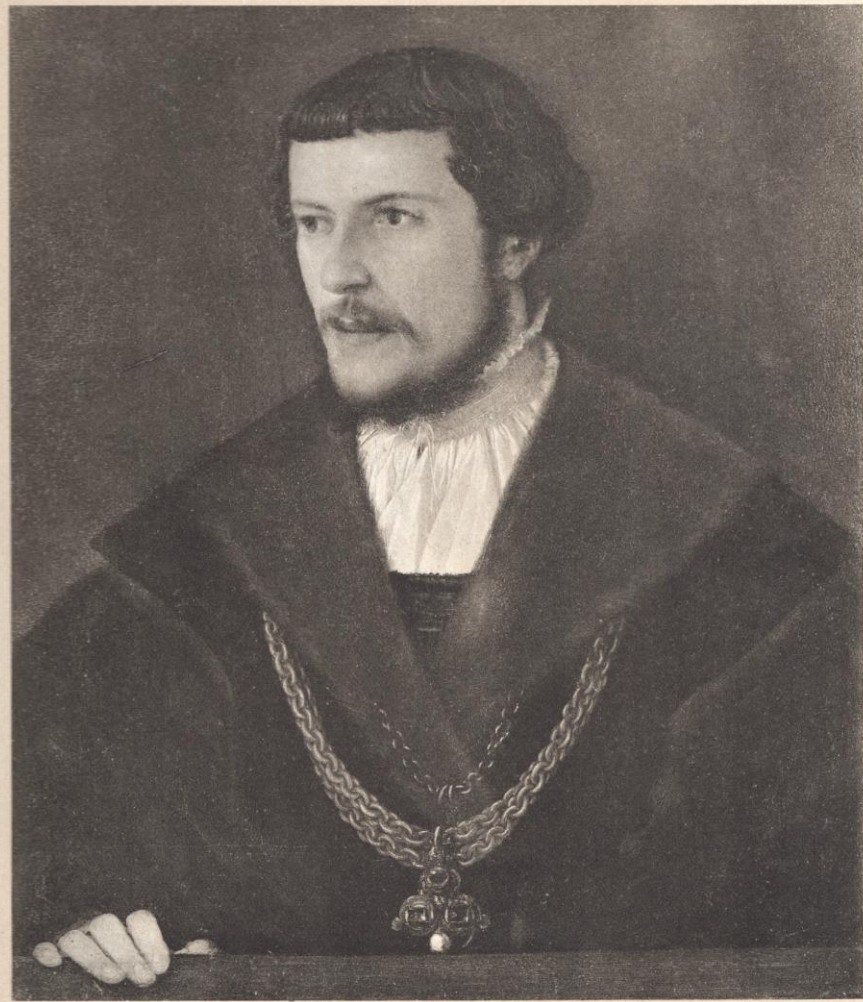
Fünfunddreissig Gemälde aus der
Freiherrlich Brukenthalischen
Sammlung

Herausgegeben durch die
Deutsche Buchgilde in Rumänien
fünfte Jahresgabe

1 9 3 6

Verlag von Kraft & Drotleff in Hermannstadt

Pagina de gardă a catalogului „Vechi Maeștri: treizeci și cinci picturi din Colecția Baronială Brukenthal”, 1936 /
Title page of „Old Masters: Thirty-five paintings from the Brukenthal Baronial Collection”, 1936

Originalgröße: 50 x 56 cm

Erlenholz

CHRISTOPH AMBERGER
* um 1500 Nürnberg, † 1561 Augsburg
Vornehmer Herr

Portretul de Christoph Amberger în catalogul din 1936 /
The portrait by Christoph Amberger in the 1936 catalog

Fotografie nr. înregistrare 2177 /
Photo register no. 2177

Jörg Breu cel Bătrân / the Elder (cca. 1475–1537)
Portret de bărbat /
Portrait of a man

Date din registrul inventar:

Număr inventar 1146, ulei pe lemn, 40,5 x 31 cm

Intrare: Decretul 176/1948 Decizia Consiliului de Miniștri Nr. 1175/30 iunie 1948

Scăzut: Nota Contabilă 7/08.09.1969 / furat mai 1968

Datare: 1521 (dreapta, sub reprezentarea cetății)

Vârsta bărbatului: 56 ani (registru superior stânga)

Particularități (cf. fișă conservare nr. 1146):

Panou din lemn de arin

Păr brun, perete închis la culoare cu dungi albe, verzi și roșii

Pe spatele panoului este un sigiliu roșu cu stemă

Restaurat 1897

Arhiva foto:

În arhiva foto a Muzeului Național Brukenthal s-au găsit 2 fotografii ale tabloului (ansamblu și detaliu) și o carte poștală.

Data from the inventory register:

Inventory number 1146, oil on wood, 40.5 x 31 cm

Entry: Decree 176/1948 Decision of the Council of Ministers No. 1175/June 30, 1948

Decreased: Accounting Note 7/08/09/1969 / stolen May 1968

Dated: 1521 (right, under the representation of the fortress)

Male age: 56 years (upper left register)

Particularities (acc. conservation record no. 1146):

Alder wood panel

Brown hair, dark wall with white, green and red stripes

On the back of the panel is a red seal with a coat of arms

Restored 1897

Photo archive:

2 photos of the painting (assemble and detail) and a postcard were found in the photo archive of the Brukenthal National Museum.

Fotografie nr. înregistrare 1622 /
Photo register no. 1622

Carte poștală, nr. înregistrare 11 /
Postal card register no. 11

Carte poștală, nr înregistrare 11, verso /
 Postal card register no. 11, back

Cartea poștală

Destinatarul este Michael Csaki (custodele muzeului în perioada 1892-1927), adresă Muzeul Brukenthal, localitate Sibiu (denumirea germană Hermannstadt și maghiară Nagyszeben).

A fost expediată în data de 21 aprilie 1909 din localitatea Daneș, Județul Mureș (ștampila neagră de pe timbrul verde folosește denumirea maghiară Danos) și a ajuns la Sibiu (Nagyszeben) în data de 22 aprilie 1909 (ștampila circulară aflată sub timbrul verde).

Peste localitatea de destinație este o ștampilă a muzeului, iar ștampila dreptunghiulară indică înregistrarea în arhivă cu nr. 11.

Textul: „Am fotografiat [770 ... 792]; după cum văd numerele fotografiilor nu corespund cu cele din cataloage. Probabil pentru cea de a VI (?) publicare, listele vechi trebuie renumerotate la fața locului.

Cu salutări cordiale, devotatul dumneavoastră von R”

Însemnări ulterioare, probabil după intrarea în muzeu, deoarece este alt scris: Școala olandeză și cota sau nr. Inv.: K III 9. D Photogr. 9

The postcard

The addressee is Michael Csaki (the curator of the museum during 1892-1927), address Brukenthal Museum, locality Sibiu (German name Hermannstadt and Hungarian name Nagyszeben).

It was shipped on April 21, 1909 from the town of Daneș, Mureș County (the black postmark on the green stamp uses the Hungarian name Danos) and arrived in Sibiu (Nagyszeben) on April 22, 1909 (the circular postmark under the green stamp).

Above the destination locality is a museum-mark, and the rectangular mark indicates the record in the archive with no. 11.

The text: "I photographed [770 ... 792]; as I see the numbers of the photos they do not correspond to those in the catalogs. Probably for the 6th (?) publication, the old lists have to be renumbered on the spot.

Sincerely, your devoted von R"

Later notes, probably after entering the museum, as it is written by a different hand: Dutch School and quota or no. Inv.: K III 9. D Photogr. 9

Scazut N.E. 7/8. IX. 1969 - Jurnal Muz. 1968

FIȘA DE CONSERVARE Nr. 1146

1. AUTOR: Școala lui STEIGEL BERHARD 1460-1528
 2. TITLU: BĂRBAȚI ÎN HAȚINĂ DE SLANĂ CU BERETĂ
 3. POSESOR: MUZEUL BRUCKENTHAL SIBIU

4. PERIOADA: GERMANIA
 5. ȘCOALA: GERMANIA
 6. VALOARE: 5000 lei
 7. VALOARE ARTISTICĂ

12. DESCRIERE:
 CAP SPRE DREAPTA CU PĂRE LUNGĂ ȘI BRUN. BERETA NEGRĂ CU BĂRBAȚI RĂDICAȚI. PEȘTE UȘMĂNTUL NEGRU, O HAȚINĂ. HORBOTĂ ALBĂ, ÎNCUSĂ LA GÂT, ÎNEL CU SIGILIUL LA DEGETUL ACHĂȚIȘOR DE LA MÂNĂ STÂNGĂ. ÎN FUNDAL, LA STÂNGA PEȘTE ÎNCHIS LA CULOARE, CU DUVĂȘI ALBE, VERZI ȘI ROSII. LA DREAPTA PEȘTE UN SĂRIȘOR DE LA CULOARE. ÎN FUNDAL, LA STÂNGA PEȘTE ÎNCHIS LA CULOARE, CU DUVĂȘI ALBE, VERZI ȘI ROSII. SEMNAT DREAPTA JOS: 1521 ȘI STÂNGA JOS: 56

14. RESTAURAT 1897

8. NR. CĂRTECĂ: M. OSAKI 1909 NR. 1146
 9. NR. INVENTAR: 1146
 10. LUNGIME: 0,310
 11. INVENTARE VECHI: CMV 10, 1844: 26, 1893: 251, 1901: 842

INV. FOTO 2140

Fișa de conservare 1146 (față) / 1146 conservation record (front)

<p>16. TEHNICA : ULEI DE LEMN DE ARIN</p>	<p>17. ANALIZE FIZICE</p>	<p>18. AN. CHIMICE</p>	<p>19. AN. BIOLOGICE</p>
<p>23. ANAMNEZA : IDENTIFICĂRI : CATALOG : CEL MAI VECHI NR. 10 SC. GERM. I CA 1893 — " — 1844 NR. 26 SC. GERM. CA 1893 — " — 1893 NR. 251 SC. GERM. HANS ASPER — " — 1901 NR. 842 PICTOR DIN GERMANIA DE SUS PE SPATELE TABLOULUI SIGILIU ROSU CU STEMĂ.</p>		<p>24.</p>	
<p>20. BIBLIOGRAFIE : FRIMMEL PAG. 74 VOLL : SCOALA LUI SVENH. STRIGEL</p>		<p>21.</p>	<p>22.</p>
<p>25.</p>		<p>26.</p>	<p>27.</p>
<p>29.</p>		<p>28.</p>	

Fișa de conservare 1146 (verso) /
1146 conservation record (back)

Anonim german / German Anonymous
Portret de bărbat /
Portrait of a man

Date din registrul inventar:

Număr inventar 245, ulei pe lemn, 34 x 27 cm, colecția Brukenthal

Intrare: Decretul 176/1948 Decizia Consiliului de Miniștri Nr. 1175/30 iunie 1948

Scăzut: Nota Contabilă 7/08.09.1969 / furat mai 1968

Particularități (cf. fișă conservare nr. 245):

Panoul din lemn de arin

Guler plisat cu găitan (fir) din aur

Stare de conservare foarte precară

Restaurat 1897

Verso panoului: 1529 cu cerneală, scris indescifrabil, primit 1672 per 292 scris indescifrabil; încrestat JS.G.U.E.

Completare a panoului de lemn

Arhiva foto:

În arhiva foto a Muzeului Național Brukenthal s-au găsit 2 fotografii ale tabloului (ansamblu și detaliu).

Data from the inventory register:

Inventory number 245, oil on wood, 34 x 27 cm, Brukenthal Collection

Entry: Decree 176/1948 Decision of the Council of Ministers No. 1175/June 30, 1948

Decreased: Accounting Note 7/08/09/1969 / stolen May 1968

Particularities (acc. conservation record no. 245):

Alder wood panel

Pleated collar with gold thread

Very poor state of conservation

Restored 1897

On the back of the panel: 1529 in ink, indecipherable writing, received 1672 per 292 indecipherable writing; indented JS.G.U.E.

Addition to the wooden panel

Photo archive:

2 photographs of the painting (assemble and detail) were found in the photo archive of the Brukenthal National Museum.

Fotografie nr. înregistrare 3151 /
Photo register no. 3151

Posibile atribuiri

În articolul publicat de New York Times cu prilejul repatrierii tablourilor recuperate, sunt menționate între cele în continuare dispărute Anthony van Dyck, *Moartea Cleopatrei* și Hans Holbein cel Bătrân, *Portret de bărbat*.

Lucrarea cu nr. de inventar 245 este singura neatribuită; ca și în cazul *Portretului de bărbat cu craniu*, în anul 1998 s-au menționat atribuiri relative, precum Dieric sau alt pictor din familia Bouts (dovedit ulterior a fi Aelbrecht). Este deci posibil ca autorul anonim să fie chiar Hans Holbein cel Bătrân (1465-1524).

O a doua posibilitate este indicată de anul 1529 scris cu cerneală pe spatele panoului de lemn; dacă acesta reprezintă anul pictării portretului, iar stilul este consecvent, o altă atribuire ar putea fi Hans Holbein cel Tânăr (1497-1543).

Nu în cele din urmă, o discuție poate fi generată de însemnarea din dreapta jos, posibil incompletă, și practica includerii anului pictării și vârstei modelului în compoziția lucrării (vezi Jörg Breu cel Bătrân, *Portret de bărbat*).

Fișa întocmită înainte de 1968 menționează o stare de conservare extrem de precară și pierderea de material lemnos de pe spatele panoului care a necesitat completări (restaurarea din 1897?). Există posibilitatea unor pierderi mai extinse din suportul lemnos care să fi ce a dus la păstrarea doar a părții relativ bine conservate (tăierea marginilor), informațiile pierdute fiind trecute cu cerneală pe spatele lucrării (din păcate menționate în fișă „scris indescifrabil”).

Possible attributions

In the article published by New York Times, on the occasion of the recovered paintings repatriation, Anthony van Dyck, *The Death of Cleopatra* and Hans Holbein the Elder, *Portrait of a man* are mentioned among the ones still missing.

The work with no. of inventory 245 is the only one with no attribution; as with the *Portrait of a man with a skull*, relative attributions were mentioned in 1998, such as Dieric or another painter in Bouts family (later proven to be Aelbrecht). It is therefore possible that the anonymous author is Hans Holbein the Elder (1465-1524).

A second possibility is indicated by the year 1529 written in ink on the back of the wooden panel; if this represents the year the portrait was painted, and the manner is consistent, another attribution could be Hans Holbein the Younger (1497-1543).

Last but not least, a discussion can be generated by the possibly incomplete inscription at the lower right and the practice of including the year of the painting and the age of the model in the composition (see Jörg Breu the Elder, *Portrait of a man*).

The record before 1968 mentions an extremely poor state of preservation and loss of wood material from the back of the panel which required additions (the 1897 restoration?). There is a possibility of more extensive losses from the wooden support which led to the preservation of only the relatively well-preserved part (cutting of the edges), the lost information being inked on the back of the work (unfortunately mentioned in the record as "indecipherable writing").

Fotografie detaliu nr. de înregistrare 622/
Photo detail register no. 622

Detaliu cu inscripția din registrul
inferior dreapta /
Detail with the inscription in the
lower right register

Seriat N.C. 7/8. IX. 1969 fauat nou 1968

FIȘA DE CONSERVARE Nr. 245			
1. AUTOR ANONIM GERMAN	2. TITLU BĂRBAT ÎN HAINĂ DE BLANĂ	3. POSESOR MUZEUL ETNOETHNAL	
4.	5. SECOLA GERMANĂ	6. VALOARE 5000 lei	7. VAL. ARTISTICĂ.
12. DESCRIERE: CAP ÎNTOARS SPRE SPANGA, CU PĂR LUNG ȘI GÂCULĂ DE BLANĂ. FĂRĂ BARBĂ, HAINĂ DE DEDEȘUIST NEĂGRĂ, ÎN DEȘURAREA O HAINĂ DE BLANĂ. GULERUL PLISAT GĂRBUȘIT CU GĂITAN DE AUR. SEMURAT JOS, DREAPTA : 7.			
13. STARE DE CONSERVARE, FOARTE REA.			
14. RESTAURAT 1897			
8. NR. CATALOG M. SARU 1909 NR 245		9. NR. INVENTAR 245	
LUNGIME LATIME		11. INVENTAR VECHI.	
0,27 0,34		1844 : 22 1893 : 235 1901 : 225	
15.			

INV. FOTO 2130

<p>16. TEHNICA: PICTURA PE LEMN DE ARIN.</p>	<p>23. ANAMNEZA: IDENTIFICĂRI: CATALOG 1844 Nr. 22 SC. GERMANĂ LUKAS KRANACH</p> <p>-I- 1893 NR. 235 -II- 1901 NR. 225</p>	
<p>17.</p>	<p>18.</p>	<p>19.</p>
<p>20.</p>	<p>24. OBSERVAȚII IN SPATELE TABLOULUI CU CERNEALĂ : 1529 / SCRISUL / ? / URMĂTOR INDESCIFRABIL // DEDEBUST PRIMIT 1672, DEDEBUST: PER 292 / SCRISUL URMĂTOR INDESCIFRABIL / MAI DEPARTE IN- CRESTAT: JS.G.U.E. ACESTUI TABLOU I S-A FUS ÎNTR-UN TIMP NECUNOSCUT UN LEMN NOU DREPTUNGHILUAR ȘI A FOST COMPLETAT FOARTE RĂU PĂSTRAT.</p>	
<p>21.</p>	<p>25.</p>	<p>26.</p>
<p>22.</p>	<p>27.</p>	<p>28.</p>
<p>29.</p>		

Fișa de conservare 245 (verso) /
245 conservation record (back)

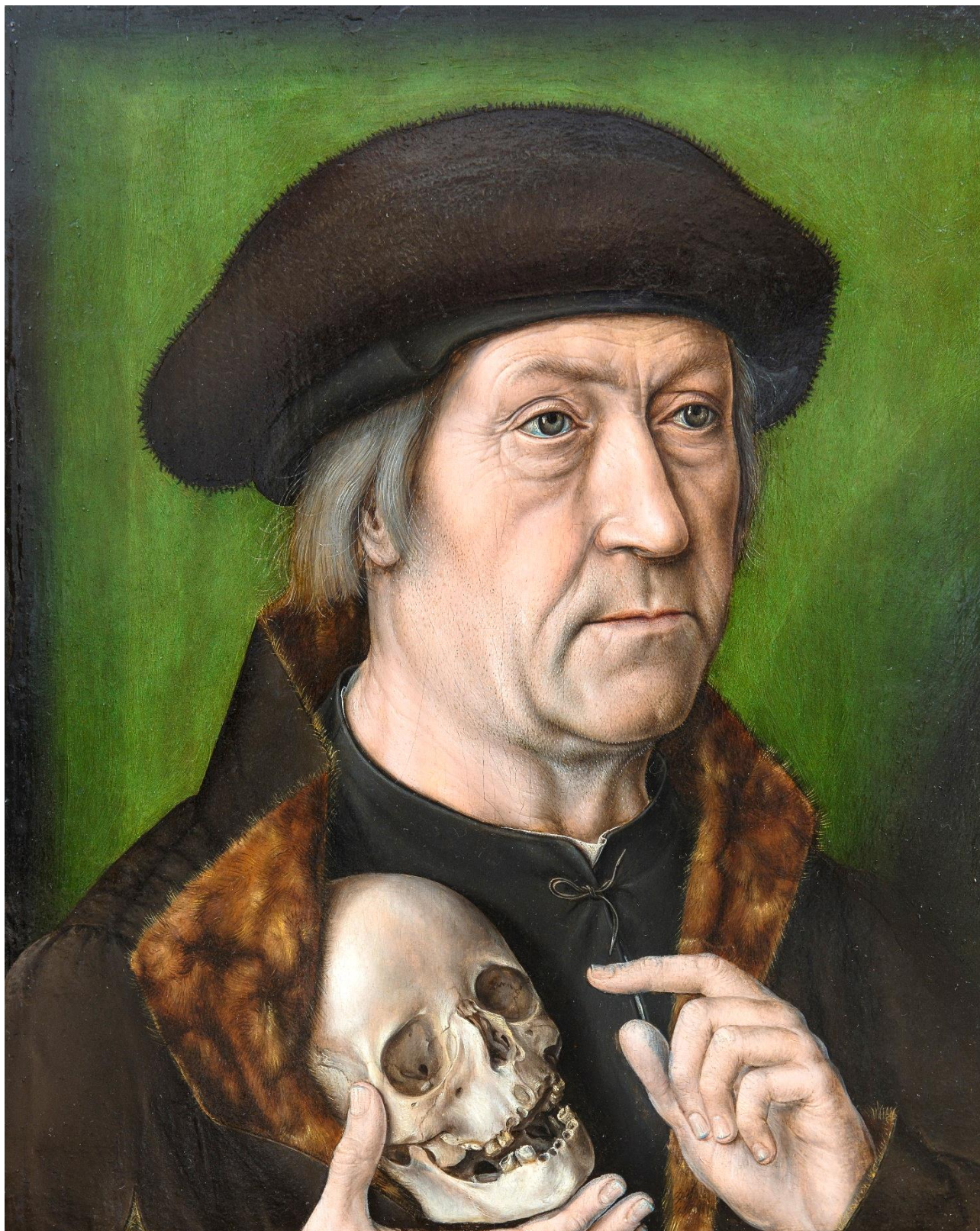
Catalog
Picturi recuperate
Recovered paintings

Aelbrecht Bouts (1451/5-1549)

Autoportret /

Self portrait

cca. 1520

Atribuiri:

Dieric Bouts
Maestrul Legendei Sf. Augustin (pictorul anonim al altarului *Scene din viața Sf. Augustin din Hippo*)
Anonim flamand
Aelbrecht Bouts

Titlu:

Portretul lui Rogier van der Weyden (?)
Portret de bărbat cu craniu
Autoportret

Notă: În anul 2016, cu prilejul organizării expoziției „Van Eyck, Brueghel, Jordaens: capodopere din România” la Muzeul Het Noordbrabants din 's-Hertogenbosch, Olanda, Valentine Henderiks a identificat autorul ca fiind Aelbrecht Bouts iar tabloul un autoportret.

Date din registrul inventar:

Număr inventar vechi 100, ulei pe lemn, 34 x 27 cm, colecția Brukenthal
Intrare: Decretul 176/1948 Decizia Consiliului de Miniștri Nr. 1175/30 iunie 1948
Scăzut: Nota Contabilă 7/08.09.1969 / furat mai 1968
Număr inventar nou 3183 cf Deciziei 61/14.09.1998 și Notei Contabile 183/21.09.1998.

Restaurat 1897**Arhiva foto:**

În arhiva foto a Muzeului Național Brukenthal s-au găsit 2 fotografii (duplicat) ale tabloului înainte de 1968 și 3 fotografii în expoziția de bază.

Attributions:

Dieric Bouts
Master of the Legend of St. Augustine (anonymous painter of the altarpiece *Scenes from the Life of St. Augustine of Hippo*)
Anonymous Flemish
Aelbrecht Bouts

Title:

Portrait of Rogier van der Weyden (?)
Portrait of man with skull
Self portrait

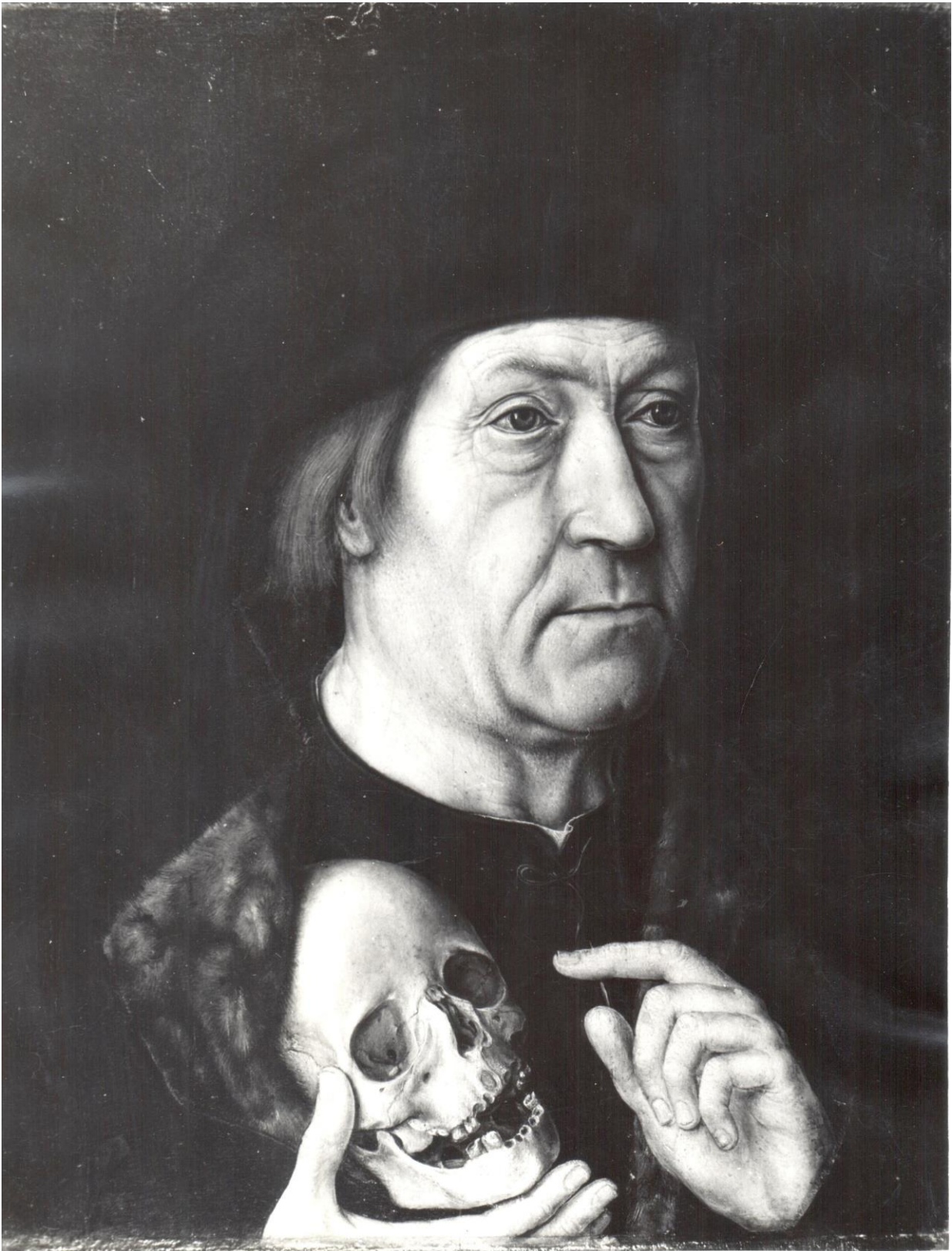
Note: In 2016, on the occasion of the exhibition "Van Eyck, Brueghel, Jordaens: masterpieces from Romania" at the Het Noordbrabants Museum in 's-Hertogenbosch, Holland, Valentine Henderiks identified the author as Aelbrecht Bouts and the painting a self-portrait.

Data from the inventory register:

Old inventory number 100, oil on wood, 34 x 27 cm, Brukenthal Collection
Entry: Decree 176/1948 Decision of the Council of Ministers No. 1175/June 30, 1948
Decreased: Accounting Note 7/08/09/1969 / stolen May 1968
New inventory number 3183 acc. Decision 61/14.09.1998 and Accounting Note 183/21.09.1998.

Restored 1897**Photo archive:**

2 photos (duplicate) of the painting before 1968 and 3 photos in the permanent exhibition were found in the photo archive of the Brukenthal National Museum.

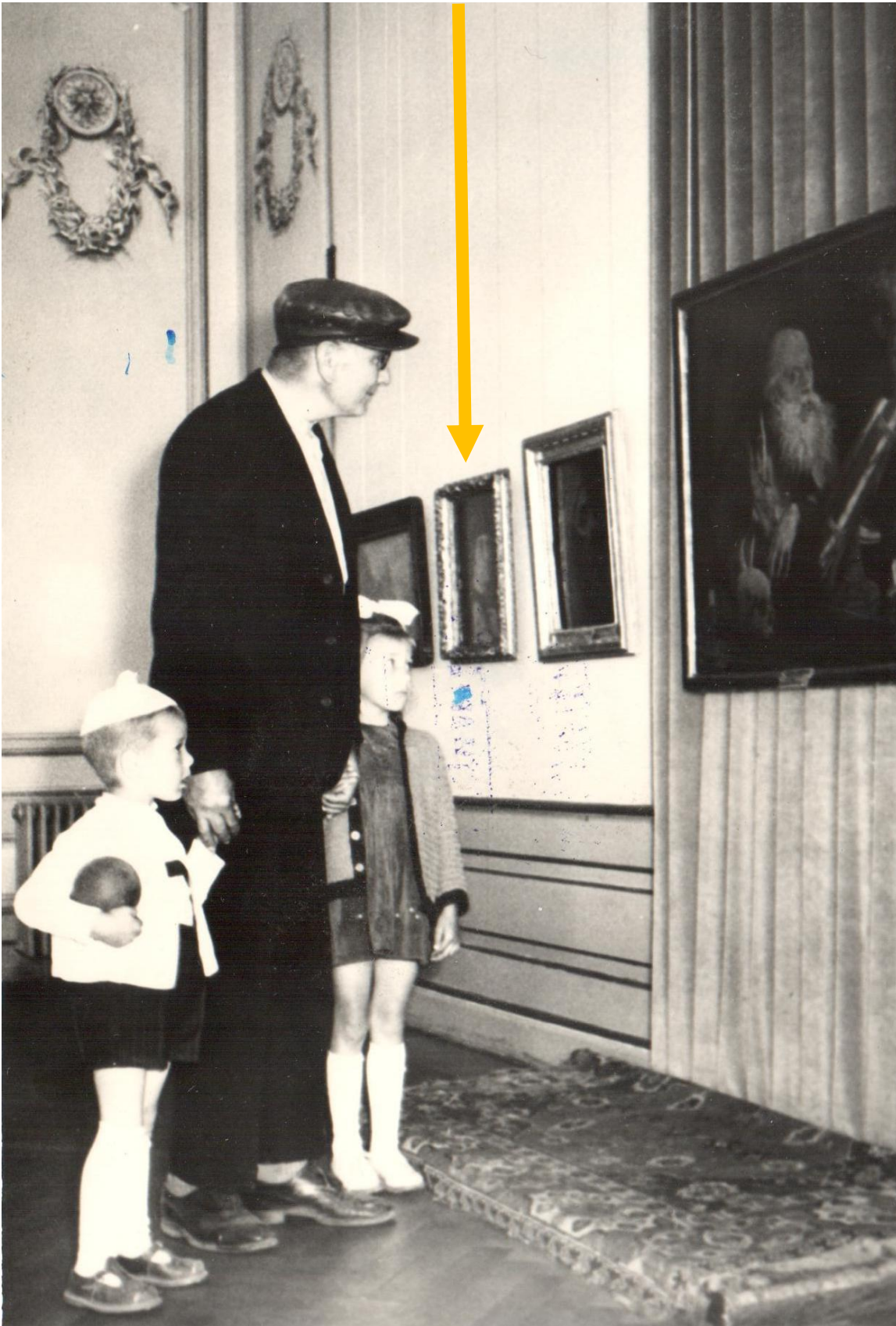
Fotografie nr. înregistrare 1932 /
Photo register no. 1932

În expoziție, anii 60, fotografie nr. înregistrare 2566 /
On display in the 60s, photo register no. 2566

În expoziție, anii 60, fotografie nr. înregistrare 8231 /
On display in the 60s, photo register no. 8231

În expoziție, anii 60, fotografie înregistrare 3854 /
On display in the 60s, photo register no. 3854

Prezent: Palatul Brukenthal, *Portret de bărbat cu craniu* în expoziția „Capodopere” /
Present days: Brukenthal Palace, *Portrait of a man holding a skull* in the "Masterpieces"
exhibition

Scriut N.C. 7/8. IX. 1969, finat mai 1968 caãut N.C. 7/8. II. 1969

☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐																				
FIȘA DE CONSERVARE Nr. 100																				
1. TITLU "PORTETELUI LUI ROEGER V. von WEYDEN (87)		2. AUTOR BOUYS DIERICH (2) 1410 - 1475		3. MUZEUL KREUZENTHAL Saxiu		8. NR. CATALOG. M. CSAKI 1909 NR. 100				9. No. inv. 100										
4. PERIOADA sec. XV		5. SECARA BURGUNDO- FLAMANDĂ		6. Valoarea 10.000 lei		7. LUNGIME 15.		10. LATIME 0,32		11. INALTIME 0,42										
12. DESCRIERE: FONDUL VEGHII. CAPUL SPRE DREAPTA. ȘARUL CĂRUINȚ, NETED. CAPUL ACOPERIT CU NEGRU ȘI HAÎNĂ NEGRĂ DE SLANĂ. ÎN MÂNĂ DREAPTĂ TINE UN CRANIU, PE ÎNĂLȚIME ACOPERIT CU HAÎNĂ, ARĂTÂND CU MÂNĂ STÂNGĂ SPRE ACESTA.																				
13. STARE DE CONSERVARE																				
14. RESTAURAT 1897																				
						<table border="1"> <tr> <td colspan="2">11. INVENTAR VECHI</td> </tr> <tr> <td>C.N.V.</td> <td>36</td> </tr> <tr> <td>1844</td> <td>12</td> </tr> <tr> <td>1893</td> <td>32</td> </tr> <tr> <td>1901</td> <td>140</td> </tr> </table>					11. INVENTAR VECHI		C.N.V.	36	1844	12	1893	32	1901	140
11. INVENTAR VECHI																				
C.N.V.	36																			
1844	12																			
1893	32																			
1901	140																			
																				
						<p>inv. foto 2132 cliseu H/84</p>														

Caș 20-2-70 Format A4

Fișa de conservare 100 (față) /
100 conservation record (front)

<p>16. TEHNICA: ULEI PE LEMN DE STEJAR.</p>	<p>18. An. chimică</p>		<p>19. An. biologică</p>	<p>20.</p>	<p>22. BIBLIOGRAFIA INCLUSIV REPRODUCERII FRIMMEL PAG. 14 ANEXA LA "ALLG. ZEITUNG 1902" I PAG. 286 VOLL K. DIE ALTNIEDERL. MALEREI 1906 P. 79/80</p>		
<p>23. ANAMNEZA IDENTIFICĂRI CATALOG: Cel mai vechi Nr. 36 sc. weerlandeză I ea în 1893 - 1844 Nr. 12 ea în 1893 - 1893 Nr. 32 sc. weerlandeză - 1901 Nr. 140 Mamea lui BAETEL BEUYN</p>	<p>24. OBSERVAȚII PE VERSO, NOTĂ DE GALERIE JC HARTIE: "LE POUR/TRAICT DE MAISTRE ROGER VAN DER WEYDE FAICT DE MAISTRE DIRICK VAN HAERLEM" MAI DEPARTE O STEMĂ ÎN SIGILIU ROSU/LEU CU DOUĂ COZI, SĂRIND. DEASUPRA LITERELE J.W.</p>		<p>25.</p>	<p>26.</p>	<p>27.</p>	<p>28.</p>	<p>29.</p>

Fișa de conservare 100 (verso) /
100 conservation record (back)

Tiziano Vecellio (1488/90-1576)

Ecce Homo

cca. 1560

Date din registrul inventar:

Număr inventar vechi 1196, ulei pe pânză, 66,5 x 53 cm, Colecția Brukenthal

Intrare: Decretul 176/1948 Decizia Consiliului de Miniștri Nr. 1175/30 iunie 1948

Scăzut: Nota Contabilă 7/08.09.1969 / furat mai 1968

Număr inventar nou 3186 cf. deciziei 61/14.09.1998 și Notei Contabile 183/21.09.1998

Restaurat 1899**Arhiva foto:**

În arhiva foto a Muzeului Național Brukenthal s-au găsit 13 fotografii (unele duplicat) ale tabloului înainte de 1968, între care una în lumină directă, una în lumină razantă, una în infraroșu, două după radiografie, patru macro-fotografieri detalii și una în expoziția de bază.

Data from the inventory register:

Old inventory number 1196, oil on canvas, 66.5 x 53 cm, Brukenthal Collection

Entry: Decree 176/1948 Decision of the Council of Ministers No. 1175/June 30, 1948

Decreased: Accounting Note 7/08/09/1969 / stolen May 1968

New inventory number 3186 acc. decision 61/14/09/1998 and Accounting Note 183/21/09/1998

Restored 1899**Photo archive:**

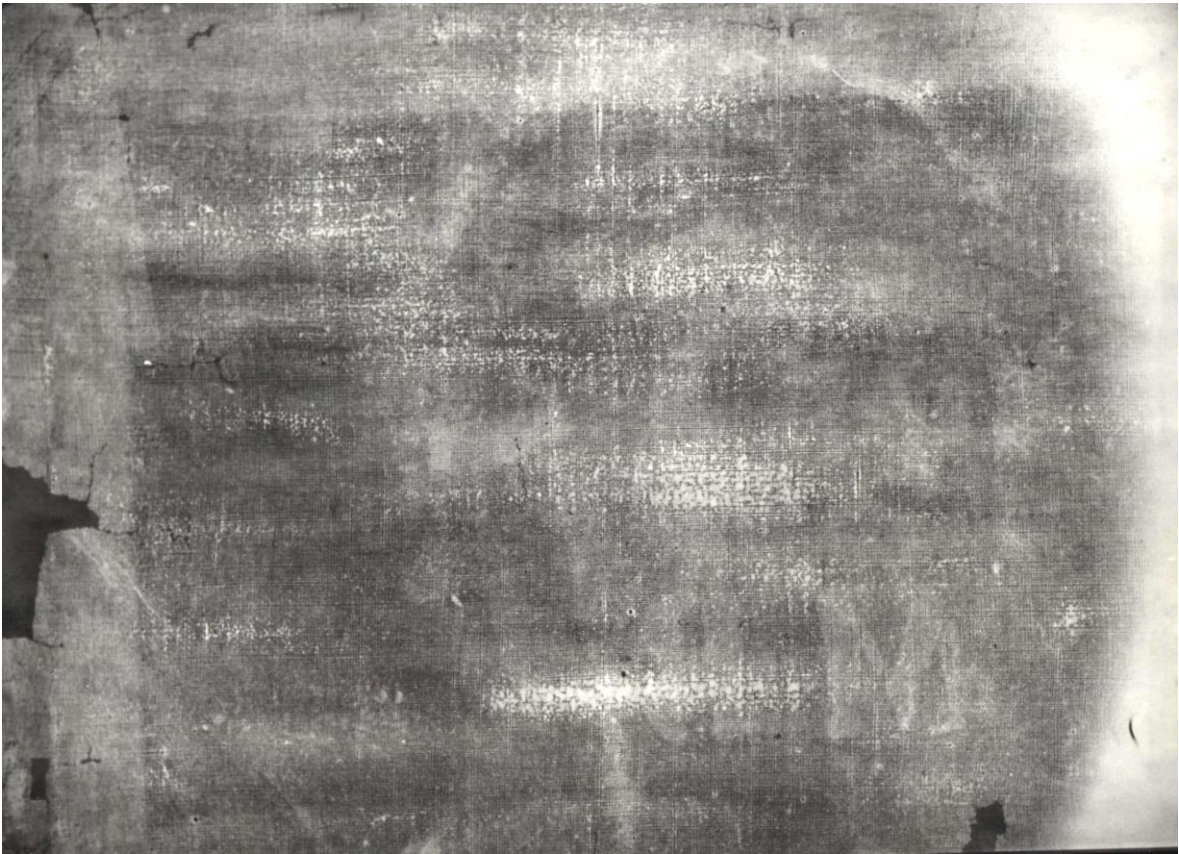
In the photo archive of the Brukenthal National Museum, 13 photographs (some duplicates) of the painting before 1968 were found, including one in direct light, one in raking light, one in infrared, two after X-ray, four macro-photographs of details and one in the permanent exhibit.

Fotografie nr. înregistrare 1196 (pentru Editura Meridiane) /
Photo register no. 1196 (for the Meridiane Publishing House)

Fotografie în infraroșu nr. înregistrare 2382 /
Infrared photo register no. 2382

Fotografii nr. înregistrare 1941 (sus) și 1940 (jos) după radiografie (fișa 1267) /
Photos record no. 1941 (up) and 1940 (down) after x-ray (sheet 1267)

Macro-fotografieri detaliu nr. înregistrare 2383 (sus) și detaliu nr. înregistrare 1749 (jos) /
Macro-photography detail register no. 2383 (up) and detail register no. 1749 (down)

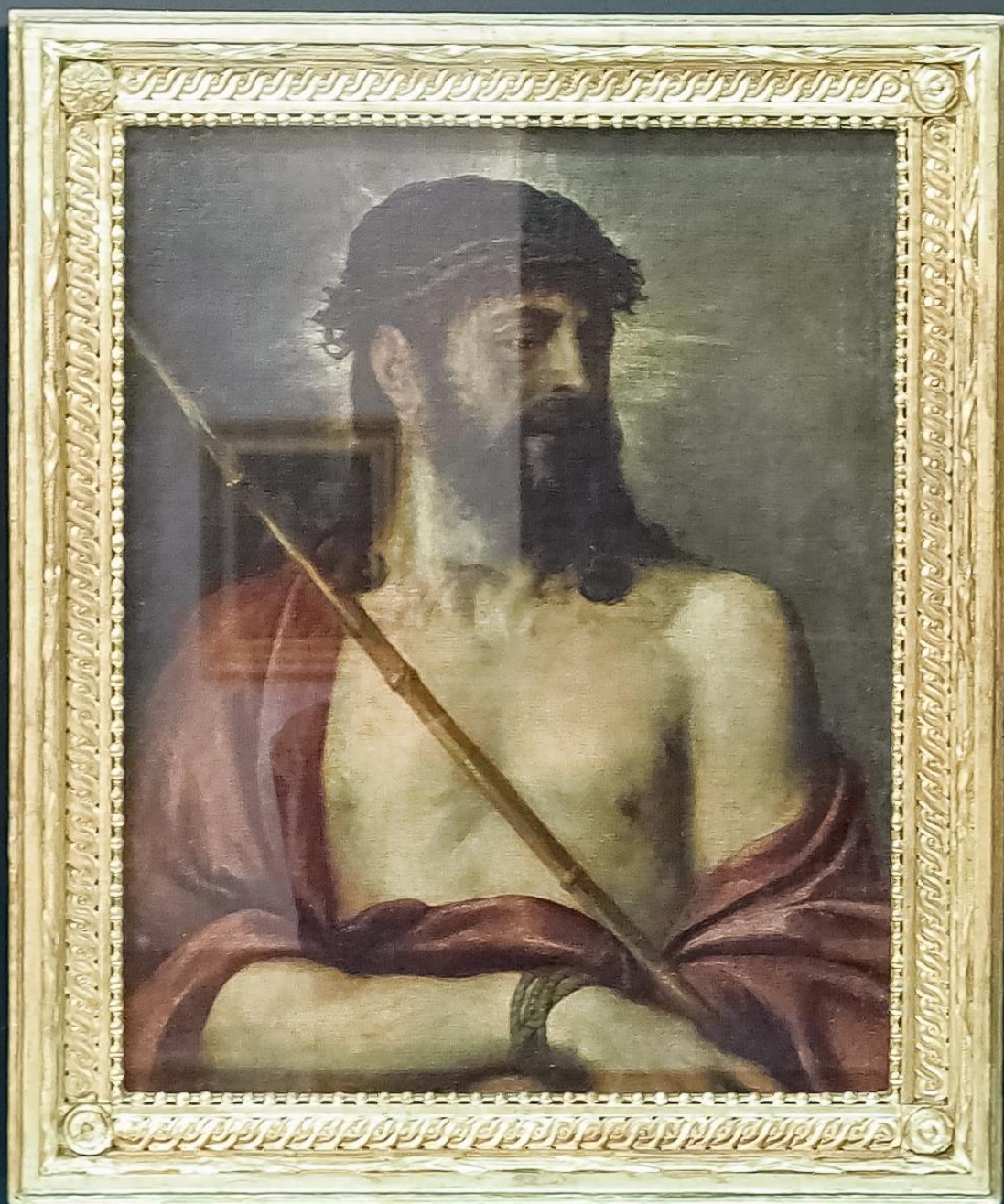
Fotografie nr. înregistrare 1943, înainte de restaurare, lumină directă /
Photo register no. 1943, before restoration, direct light

Fotografie nr. înregistrare 1942, înainte de restaurare, lumină razantă /
Photo register no. 1942, before restoration, raking light

În expoziție, anii 60, fotografie nr. înregistrare 3865 /
On display in the 60s, photo register no. 3865

Prezent: Palatul Brukenthal, *Ecce Homo* în expoziția „Capodopere” /
Present days: Brukenthal Palace, *Ecce Homo* in the "Masterpieces" exhibition

Societate cu N.C. 7/8. IX. 1969 - Junot mai 1968 Societate N.C. 7/8. II. 1969

FIȘA DE CONSERVARE Nr. 1196

1. SCOLA 2. TITLU: 3. POSESOARE: MUSEUL BRUNENTHAL Sibiu

4. PERIOADA 5. SCOLA 6. VALOARE: 7. VALOARE ARTISTICĂ

12. DESCRIERE: CRISTOS CU HAȚINILE LEGATE, PE CAP CORONĂ DE SPINI, ÎN MĂINI BASTON. CAPUL SPRE DREAPTA. REȘTE UNĂRUL DREPT POARTĂ UN VESMĂNT ROSU / H. CŞAKI / CRISTOS CU CAPUL ÎNTORES SPRE DREAPTA PRIVIND ÎNĂNTE ŞI ÎN JOS. ARE HAȚINILE LEGATE ÎN FAȚĂ, CORONĂ DE SPINI PE CAP UN BASTON DE TREȘTE ÎN MÂNĂ DREAPTĂ. O HAȚITIE PURPURIE ÎN APOREȚĂ UNĂRUL DREPT, LĂSĂNDU-I DEZVEȘIT DREPTUL ȘI UNĂRUL STÂNG. ÎMPREȚURUL CAPULUI NIMBI.

13. FUNDALUL GRI - ELEFANT / V.F. / STARE DE CONSERVARE REA. PĂLĂZĂ NOUĂ.

14. RESTAURAT ÎN 1899

8. NR. CATALOG M. CŞAKI 1909 : 1196 9. NR. INVENTAR 1196

10.

LUNGIME	LAȚIME	ÎNĂLȚIME	11. INVENTAR VECHI
0,530	0,665		CMU : 12 1844 : 141 1893 : 2 1901 : 1154

INV. FOTO 2133

Fișa de conservare 1196 (față) / 1196 conservation record (front)

1196

16.	TEHNICĂ PICTURĂ PE PÂNZĂ.		
17.	ANALIZE FIZICE	18. AN. CHIMICE	19. AN. BIOLOGICE.
20.	OBSERVAȚII: PE SPATELE TABLOULUI ÎNSEMNAȚE VECHTE DE GALERIE : TITIANO		
21.			
22.			
23.	ANAMNEZA IDENTIFICĂRI: CATALOG CEL MAM. VECHEI NR. 12 SC. ITAL. II CA 1844 — 1844 NR. 111 SC. ITAL. TIZIAN — 1893 NR. 2 — — 1901 NR. 1154		
24.			
25.	26.	27.	28.
29.			

Fișa de conservare 1196 (verso) /
1196 conservation record (back)

Frans van Mieris cel Bătrân / the Elder (1635-1681)
Bărbat cu pipă la fereastră /
Man with pipe at the window
1658

Date din registrul inventar:

Număr inventar vechi 756, ulei pe lemn de stejar, 20 x 16 cm, Colecția Brukenthal

Intrare: Decretul 176/1948 Decizia Consiliului de Miniștri Nr. 1175/30 iunie 1948

Scăzut: Nota Contabilă 7/08.09.1969 / furat mai 1968

Număr inventar nou 3185 cf Deciziei 61/14.09.1998 și Notei Contabile 183/21.09.1998

Restaurat 1896**Arhiva foto:**

În arhiva foto a Muzeului Național Brukenthal s-au găsit 2 fotografii (dimensiuni diferite) ale tabloului înainte de 1968.

Data from the inventory register:

Old inventory number 756, oil on oak wood, 20 x 16 cm, Brukenthal Collection

Entry: Decree 176/1948 Decision of the Council of Ministers No. 1175/June 30, 1948

Decreased: Accounting Note 7/08/09/1969 / stolen May 1968

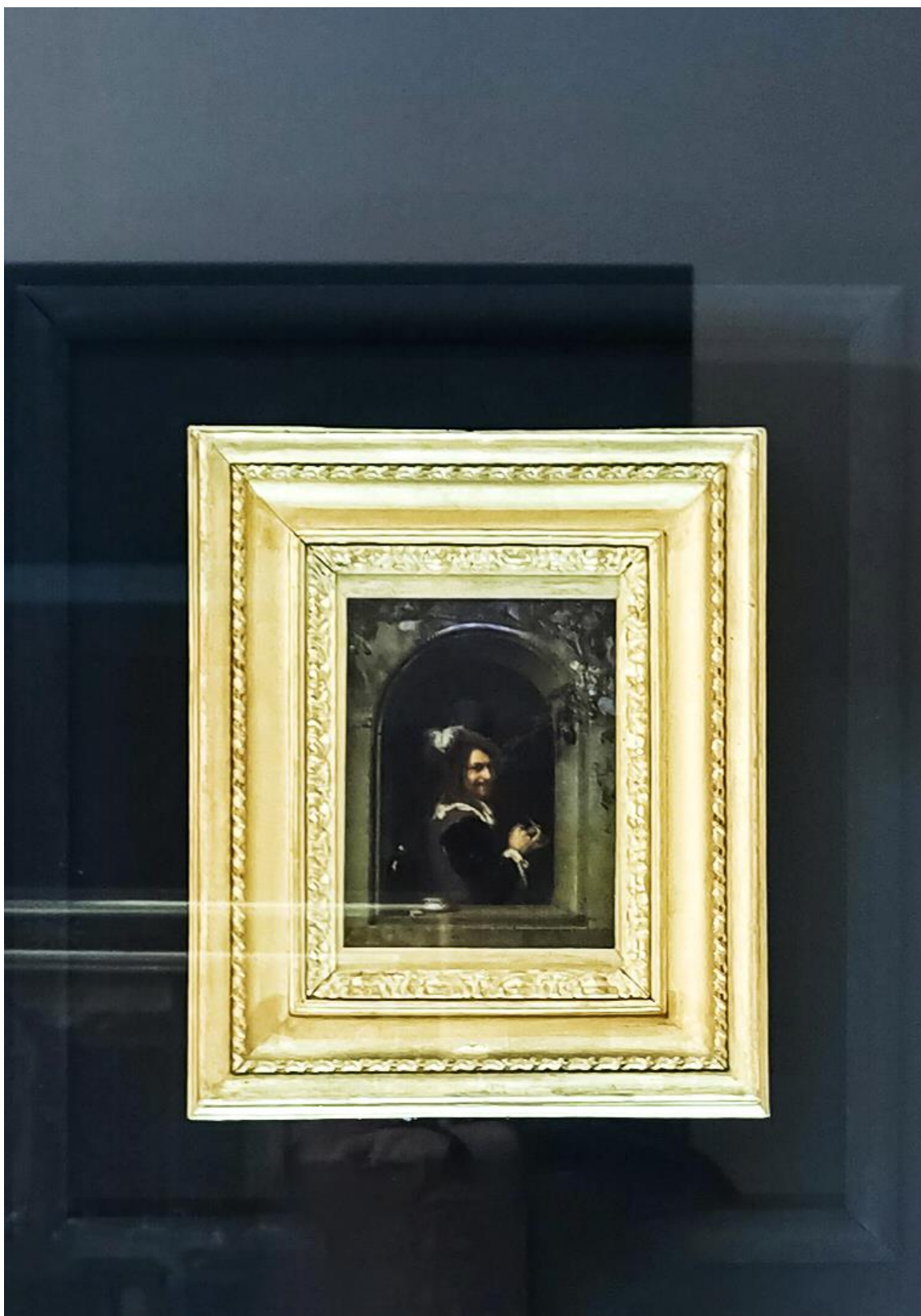
New inventory number 3185 acc. Decision 61/14/09/1998 and Accounting Note 183/21/09.1998

Restored 1896**Photo archive:**

2 photos (different sizes) of the painting before 1968 were found in the photo archive of the Brukenthal National Museum

Fotografie nr. înregistrare 1296 /
Photo register no. 1296

Prezent: Palatul Brukenthal, *Bărbat cu pipă la fereastră* în expoziția „Capodopere” /
Present days: Brukenthal Palace, *Man with pipe at the window* in the "Masterpieces"
exhibition

Sărat N.C. 7/8. IX. 1969 - Funat noi 1968 sărat N.C. 7/8. II. 1989

FIȘA DE CONSERVARE Nr. 756

1. AUTOR MIEBIS, FERANUS IMB 1635 - 1681		2. TITLU BĂRBAT CU PIPĂ LA FERENHSTEA		3. POZESOR MUZEUL BRUKENTHAL SIBIU	
4. PERIOADĂ OLANDEZĂ		5. SCOLA 3000 lei		6. VALOARE VALOARE HISTORICĂ	
12. DESCRIERE REPERENANTUL FORMATĂ PE PĂRUL KRUU O PĂLĂRIE INALTĂ CU PĂVĂ ALBĂ, PRUIND PRUETENUS. ESTE INTORS SARE DREPTA, LA O FERENHSTEA DE CARE SE INTIIDE VIŢĂ DE VIE UMPLĂNDU-SI PĂV. IN STATELE LUI (STANŢA) IN FERENHSTEA ESTE O STICLĂ / BUTELIE / SI O CUTIE DE METAL. SEMŢAT JOS, LA FERENHSTEA: MODEL VIII					
13. STARE DE CONSERVARE					
14. RESTAURAT 1896					
8. NR. CATALOG M. 054KI 1909: NR. 756			9. NR. INVENTAR 756		
10. LUNGIME		LĂTINE		ÎNĂLŢIME	
0,16		0,20		11. NR. INVENTAR VECHE C.M.V. 13 1844: 209 1895: 173 1901: 737	
15.					
					
INV. FOTO 2129					

Card 20-2-70 Format A4 12

Fișa de conservare 756 (față) /
756 conservation record (front)

16. TEHNICĂ			
ULEI DE LEMN DE STEJNE.			
17. ANALIZĂ FIZICĂ		18. AN. CHIMICĂ	
19. AN. BIOLOGICĂ			
20. BIBLIOGRAFIE, REPRODUCERI			
FRÄHMEL pag. 36 - FRÄHMEL REP pag. 4 - FRÄHMEL "GESCHICHTE DER WIENER GEMÄLDESAMMLUNGEN" I. HALBBD. pag. 65 m. 155 - SIEBENBÜRGISCH - DEUTSCHES TAGEBLAT 29 NOVEMBER 1894. FOTOGRAFIAŢI DE WILHELM HANN DIN SIBIU REP. IN CSAKI. AUSLESE VON HO GEN. D. BRUK. GALERIE 1903			
21.			
22.			
23. ANUNŢURI			
CATALOG CEL MAI VECHI NR. 13 SC. NEERL III ca 1893			
- 1844 NR. 209 SC. NEERL. CA 1893			
- 1893 NR. 173 - POETRETI PICTORULUI G. DOU			
- 1901 NR. 737.			
LA SCURT DUPĂ 1653, TAKLOU S. A AFLAT IN POSESA ACHIDUCULUI LEOPOLD WILHELM SI A AJUNS IN POSESA LUI BRUKENTHAL CA DOUTAŢIE DE LA MARIE TEREZIA, DUPĂ CUM SE PRESUPUNE CU CERTITUDINE.			
24.			
25.			
26.	27.	28.	
29.			

Fişa de conservare 756 (verso) /
756 conservation record (back)

Rosalba Carriera (1673-1757)
Portret de femeie /
Portrait of a woman
cca. 1715

Date din registrul inventar:

Număr inventar vechi 187, miniatură pe fildeș, 8,5 x 6,5 cm, Colecția Brukenthal

Intrare: Decretul 176/1948 Decizia Consiliului de Miniștri Nr. 1175/30 iunie 1948

Scăzut: Nota Contabilă 7/08.09.1969 / furat mai 1968

Număr inventar nou 3184 cf. Deciziei 61/14.09.1998 și Notei Contabile 183/21.09.1998.

Arhiva foto:

În arhiva foto a Muzeului Național Brukenthal s-a găsit 1 fotografie a tabloului înainte de 1968.

Data from the inventory register:

Old inventory number 187, miniature on ivory, 8.5 x 6.5 cm, Brukenthal Collection

Entry: Decree 176/1948 Decision of the Council of Ministers No. 1175/June 30, 1948

Decreased: Accounting Note 7/08/09/1969 / stolen May 1968

New inventory number 3184 acc. Decision 61/14.09.1998 and Accounting Note 183/21.09.1998.

Photo archive:

1 photograph of the painting before 1968 was found in the photo archive of the Brukenthal National Museum.

Fotografie nr. înregistrare 1300 /
Photo register no. 1300

Prezent: Palatul Brukenthal, *Portret de femeie* în expoziția „Capodopere” /
Present days: Brukenthal Palace, *Portrait of a woman* in the "Masterpieces" exhibition

<p>16. TEHNICA: MINIATURĂ, FORMAT OVAL. MĂTATE FIGURĂ.</p>	<p>23. ANAMNEZĂ: CATALOG: CEL MAI VECHI NR. 43 SC. ITAL. — 1844 Nr. 196 SC. ITALIANĂ — — 1893 Nr. 159 — — 1901 Nr. 177 —</p>		
<p>17.</p>	<p>18.</p>	<p>19.</p>	<p>24.</p>
<p>20.</p>	<p>25.</p>		
<p>21.</p>	<p>26.</p>	<p>27.</p>	<p>28.</p>
<p>22.</p>	<p>29.</p>		

Fișa de conservare 187 (verso) /
 187 conservation record (back)

Catalog
Picturi uitate
Forgotten paintings

Franz Michael Siegmund von Purgau, *Natură moartă cu năpârcă*, pictură lipsă în 1944 și recuperată; este expusă în Palatul Brukenthal, expoziția „Cabinetul de curiozități” /

Franz Michael Siegmund von Purgau, *Still life with slowworm*, painting missing in 1944 and recovered; is displayed in Brukenthal Palace, exhibition "Cabinet of Curiosities".

Gillis van Coninxloo (?), *Peisaj de pădure cu taur* (stânga, foto nr. înregistrare1672) și *Peisaj de pădure cu vânătoare de mistreț* (dreapta, foto nr. înregistrare1671), lipsă din 1944 /

Woodland landscape with bull (left, photo register no. 1672) and *Forest landscape with boar hunt* (right, photo register no. 1671) missing since 1944

Registrul inventar

Cele patru lucrări furate în 1968 și nerecuperate până astăzi nu sunt singurele opere de artă de care moștenirea Brukenthal a fost lipsită în sec. XX.

Ziarele „Universul” și „Viitorul” au publicat în anul 1924 știrea potrivit căreia mai multe tablouri din colecție au fost vândute unei delegații venite de la Berlin. Cu toate acestea, conform registrului inventar, în anul 1926 este menționată o singură lucrare lipsă din palatul de vară al baronului Samuel von Brukenthal, aflat în localitatea Avrig.

O situație diferită însă o prezintă inventarele din 1944 – anul evacuării colecțiilor și din 1948 – anul naționalizării.

Lucrări lipsă Avrig 1926:

- Inv. 145: Genul lui Jan Bruegel I, *Patinajul*, ulei pe cupru, diametru 5,8 cm, Colecția Brukenthal.

Particularități cf. fișă conservare: formă rotundă, pe spate însemnat cu cerneală (semi-lizibil): Brueghel

Lucrări lipsă Avrig 1944:

- Inv. 155: Franz Michael Siegmund von Purgau (inițial genul lui P. von Burgau), *Natură moartă cu năpârcă*, ulei pe pânză, 65 x 94 cm.

Recuperată. nr. inv. nou: 2198

- Inv. 196: Maniera lui Gillis van Coninxloo (1544-1607), *Peisaj de pădure cu taur* (inițial *Peisaj păduros cu vânătoare de taur la goană*) ulei pe pânză, 107 x 158 cm, Colecția Brukenthal.

Particularități cf. fișă conservare: restaurant 1897

Notă: pandant cu nr. inv. 197

- Inv. 197: Maniera lui Gillis van Coninxloo (1544-1607), *Peisaj de pădure cu vânătoare de mistreț* (inițial *Vânătoare de mistreț în pădure*), ulei pe pânză, 107 x 155 cm, Colecția Brukenthal

Notă: pandant cu nr. inv. 196

The inventory register

The four works stolen in 1968 and not recovered to this day are not the only art works of which the Brukenthal legacy has been deprived in the 20th century.

The newspapers "Universul" and "Viitorul" published in 1924 that several paintings in the collection were sold to a delegation from Berlin. However, according to the inventory register, in 1926 only one missing work from Baron Samuel von Brukenthal's summer palace, located in Avrig, is mentioned.

A different situation is presented by the inventories from 1944 – the year of collections evacuation and from 1948 – the year of nationalization.

Missing works Avrig 1926:

- Inv. 145: Genre of Jan Bruegel I, *Skating*, oil on copper, diameter 5.8 cm, Brukenthal Collection.

Particularities acc. conservation sheet: round shape, on the back marked in ink (semi-legible): Brueghel

Missing works Avrig 1944:

- Inv. 155: Franz Michael Siegmund von Purgau (originally the genre of P. von Burgau), *Still life with slowworm*, oil on canvas, 65 x 94 cm.

Recovered, new inventory number: 2198

- Inv. 196: Manner of Gillis van Coninxloo (1544-1607), *Woodland landscape with bull chase* (originally *Woodland landscape with bull chase*) oil on canvas, 107 x 158 cm, Brukenthal Collection.

Particularities acc. preservation sheet: restored 1897

Note: matching with no. inv. 197

- Inv. 197: Manner of Gillis van Coninxloo (1544-1607), *Forest landscape with boar hunt* (originally *Boar hunt in the forest*), oil on canvas, 107 x 155 cm, Brukenthal Collection

Note: matching with no. inv. 196

Pictura pandant a celei cu nr. inventar 227, lipsă din 1944 /
The matching painting of the one missing since 1944, inventory no. 227.

Maximilian Bloemaert, *La jocul de cărți*, pictură lipsă în 1944 și recuperată / *Paying cards*, painting missing in 1944 and recovered.

- Inv. 227: Anonim german, sec. XVII-XVIII, *Servitoare curățind un cazan*, ulei pe pânză, 139 x 110 cm, Colecția Brukenthal
Particularități cf. fișă conservare: restaurant 1898 și 1922
Notă: lucrarea pandant cu nr. inv. 226 se păstrează
- Inv. 343: după Anthony van Dyck (1599-1641), *Charitas*, ulei pe pânză, 149 x 105 cm, Colecția Brukenthal
Particularități cf. fișă conservare: restaurat 1897
- Inv. 579: după Melchior d'Hondecoeter (1636-1695), *Luptă de cocoși în fața fântânii*, ulei pe pânză, 136 x 176 cm, Colecția Brukenthal
Particularități cf. fișă conservare: restaurat 1867
Notă: pandant cu nr. inv. 580
- Inv. 580: după Melchior d'Hondecoeter (1636-1695), *Păun stând pe o piatră*, ulei pe pânză, 136 x 176 cm, Colecția Brukenthal
Particularități cf. fișă conservare: restaurat 1867
Notă: pandant cu nr. inv. 579
- Inv. 610: Anonim Italian, *Parc (grădină) cu bazin cu apă*, ulei pe pânză, 118 x 148 cm, Colecția Brukenthal
Particularități cf. fișă conservare: restaurat 1867
Notă: pandant cu nr. inv. 611
- Inv. 611: Anonim Italian, *Curte de palat cu fântână arteziană*, ulei pe pânză, 113 x 143 cm, Colecția Brukenthal
Particularități cf. fișă conservare: restaurat 1867
Notă: pandant cu nr. inv. 610
- Inv. 704: Monogramist MB (Maximilian Bloemaert), sec. XVII-XVIII, *La jocul de cărți*, ulei pe pânză, 50 x 58 cm, Colecția Brukenthal
Particularități cf. fișă conservare: semnat dreapta jos MB, restaurant 1897
Recuperată. nr. inv. nou: 2932
- Inv. 1002: după Karl Ruthart, *Cerbi și bătlani*, ulei pe pânză, 62 x 49 cm
Particularități cf. fișă conservare: restaurat 1867

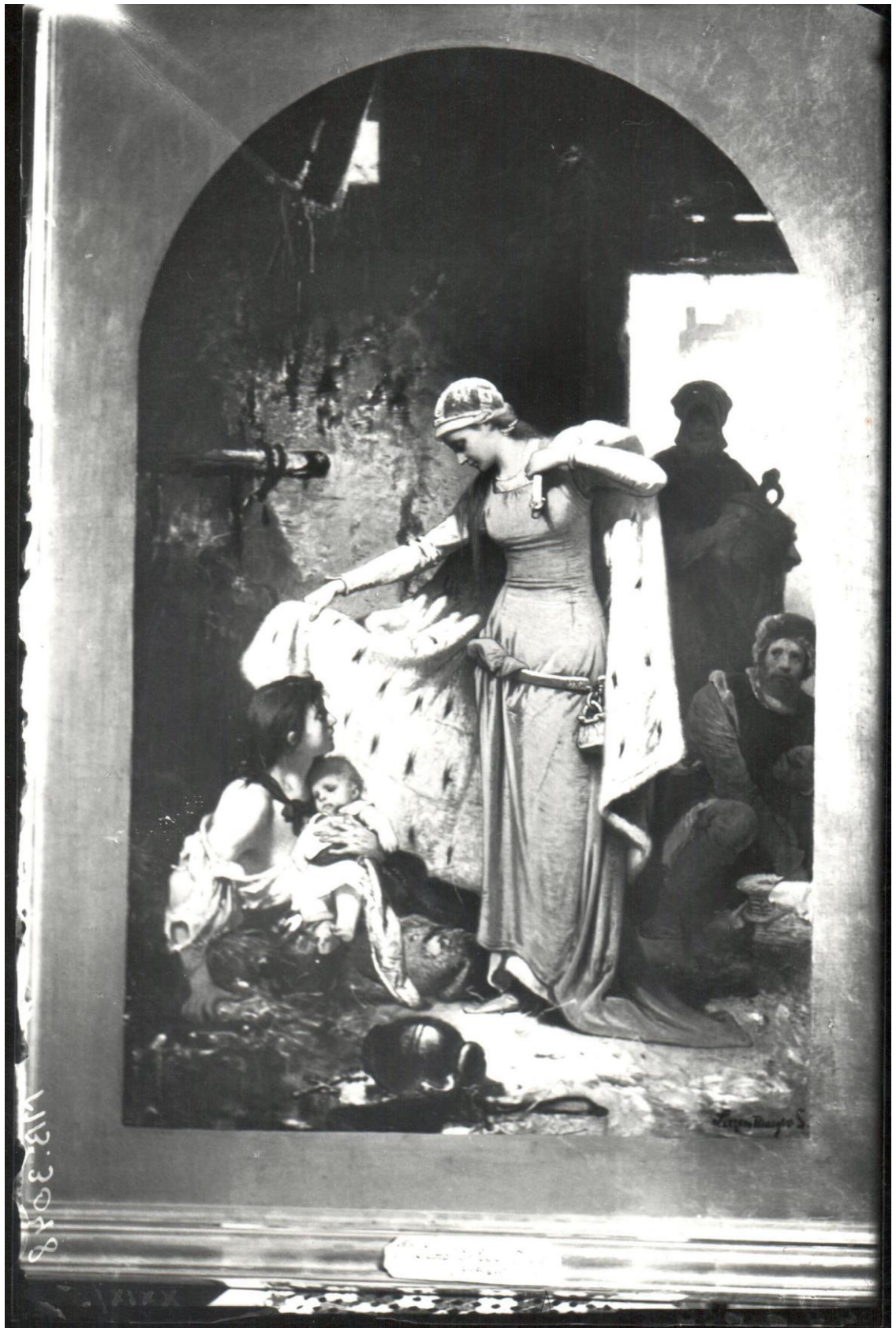
- Inv. 227: German Anonymous, 17th-18th c., *Maid cleaning a cauldron*, oil on canvas, 139 x 110 cm, Brukenthal Collection
Particularities ac. conservation record: restored 1898 and 1922
Note: the matching painting no. inv. 226 is preserved
- Inv. 343: after Anthony van Dyck (1599-1641), *Charitas*, oil on canvas, 149 x 105 cm, Brukenthal Collection
Particularities acc. conservation record: restored 1897
- Inv. 579: after Melchior d'Hondecoeter (1636-1695), *Cockfight in front of the fountain*, oil on canvas, 136 x 176 cm, Brukenthal Collection
Particularities acc. conservation record: restored 1867
Note: matching with no. inv. 580
- Inv. 580: after Melchior d'Hondecoeter (1636-1695), *Peacock sitting on a stone*, oil on canvas, 136 x 176 cm, Brukenthal Collection
Particularities acc. conservation record: restored 1867
Note: matching with no. inv. 579
- Inv. 610: Italian Anonymous, *Park (garden) with water basin*, oil on canvas, 118 x 148 cm, Brukenthal Collection
Particularities acc. conservation record: restored 1867
Note: matching with no. inv. 611
- Inv. 611: Italian Anonymous, *Palace courtyard with artesian fountain*, oil on canvas, 113 x 143 cm, Brukenthal Collection
Particularities acc. conservation record: restored 1867
Note: matching with no. inv. 610
- Inv. 704: Monogramist MB (Maximilian Bloemaert), 17th-18th c., *Playing cards*, oil on canvas, 50 x 58 cm, Brukenthal Collection
Particularities acc. conservation record: signed lower right MB, restored 1897
Recovered, new inventory no.: 2932
- Inv. 1002: after Karl Ruthart, *Stags and herons*, oil on canvas, 62 x 49 cm
Particularities acc. conservation record: restored 1867

Lucrări lipsă 1948

- Inv 194: Giulio Clovio Macedo (1498-1578)?, *Amor își plânge durerea lui Venus*, miniatură pe pergament, 8 x 11 cm, Colecția Brukenthal
- Inv 532: Anonim transilvănean, *Bărbat cu carte*, bust lemn de tei, 30,5 x 23 cm
Particularități: provenit de la biblioteca capelei, restaurat 1898
- Inv. 593: Monogramist J.G., *Luptă de romani lângă mine*, sticlă, 26,5 x 31,5 cm, datat 1673, Colecția Brukenthal
- Inv. 622: Anonim Italian, *Satir cu flaut*, miniatură hârtie, 4 x 3 cm, Colecția Brukenthal
Particularități cf. fișă conservare: Format oval, a avut pandant *Venus în societatea unui Zefir* pierdut înainte de 1948
- Inv. 683: Alexander Liezen-Mayer (1839-1898), *Elisabeta de Turingia ca îngrijitoare a săracilor*, ulei pe pânză rotunjită 133 x 95 cm, achiziționată la prima expoziție de artă din Sibiu 1887

Works missing 1948

- Inv 194: Giulio Clovio Macedo (1498-1578)?, *Amor lamenting to Venus*, miniature on parchment, 8 x 11 cm, Brukenthal Collection
- Inv 532: Transylvanian Anonymous, *Man with a book*, linden bust, 30.5 x 23 cm
Particularities: from the library chapel, restored 1898
- Inv. 593: Monogramist J.G., *Romans fighting near mines*, glass, 26.5 x 31.5 cm, dated 1673, Brukenthal Collection
- Inv. 622: Italian Anonymous, *Satyr with flute*, paper miniature, 4 x 3 cm, Brukenthal Collection
Particularities acc. conservation record: Oval format, had as matching work *Venus in the company of Zephyr* lost before 1948
- Inv. 683: Alexander Liezen-Mayer (1839-1898), *Elizabeth of Thuringia attending the poor*, oil on rounded canvas, 133 x 95 cm, purchased at the first art exhibition in Sibiu 1887

Alexander Liezen-Mayer (1839-1898), *Elisabeta de Turingia ca îngrijitoare a săracilor*, lipsă din 1948 (fotografie nr. înregistrare 1675) / *Elizabeth of Thuringia attending the poor*, missing since 1948 (photo register no. 1675).

Anon van Dyck (1599-1641): Tod der Kleopatra (Öl auf Leinwand, 1,200x1,980)

Tiziano Vecellio da Cadore (1477-1576): Ecce Homo (Öl auf Leinwand, 0,665x0,530)

Koselba Carriera (1675-1737): Frauenporträt (Minierbild in Tempera auf Elfenbein)

Der Maler der „Legende des Heiligen Augustin“ (XV. Jahrhundert): Mann mit Trenchen (Öl auf Holz, 8,200x0,292)

Vorbereitungen im letzten Augenblick

Einige Randbemerkungen zur Caragiale-Biennale

In Saal — aber mehr noch hinter den Kulissen — herrscht Wettbewerbsstimmung. Theatergruppen aus drei Gemeinden treten nacheinander auf der Bühne des Apollotheaters auf. Die zweite Phase des diesjährigen Landeswettbewerbs der Laienspielgruppen hat begonnen. Von 154 Theatergruppen — so viele hatten an der Genesephase teilgenommen — wurden 30 (davoner 10 deutsche) für die nächste Hauptauswertung — werden im Kreis Hermannstadt bei der dritten Etappe vorzuziehen. Nach wie man es nicht, aber die Bewertung der Auftritte erlaubt einige Rückblicke auf das Allgemeinere der VIII. Caragiale-Biennale in unserer Kreis.

Die Aufführungen in Agneholn waren reifer, regelmäßig besser ausgerollt als die Vorstellungen während der Genesephase. Die Laienspielgruppen des Kreises Hermannstadt und Jarmigol, die Leistungen der Laienspielgruppen ein. Die beste Aufführung bot die rumänische Theatergruppe aus Leschikirch, die deutsche konnte sich wegen Ausfall eines Spielers nicht stellen. Über die Genesephase konnte man aber leider (einige wenige Aufführungen ausgenommen) kein Loblied singen. Schon mit der Vorbereitung der Wettbewerbs Klippe es nicht. Obwohl man schon im frühen Winter von dieser Biennale wusste und Vorbereitungen hätte treffen müssen, schlug der Wettbewerb mancherorts wie ein Blitz aus heiterem Himmel in die unvorbereiteten Laienkreise ein. Das Haus für Volkstumsschaffen der Region Kronstadt hat den Start verpasst und das neugegründete Haus des Kreises Hermannstadt sich zu spät bedacht. Die erste Phase des Wettbewerbs hätte im Februar stattfinden sollen, sagte uns Manfred Wittstock, Inspektor beim Kreiskomitee für Kultur und Kunst. Der Termin dafür wurde aber hinausgeschoben, und zwar so stark, dass der Wettbewerb mit dem Jahresanfang in der Landwirtschaft zusammenfiel. In mehreren Theatergruppen — so der deutschen von Tiesen — fielen Spieler (vor allem Traktorfahrer) aus und konnten nicht mehr ersetzt werden.

Regisseure müssen noch lernen

Das künstlerische Niveau der Aufführungen? „Eigentlich schwer zu bewerten“, meinte Manfred Wittstock. „Wir haben bessere Leistungen, teils aber auch sehr schwache

Eine Brücke der Freundschaft

Zum Gastspiel der Stuttgarter Oper in Bukarest

Solange Hermannstadt keinen entsprechenden Saal hat, kein Theater — oder Opernhaus, was auch anspruchsvollere Dekors Raum finden, wird das Hermannstädter Publikum um wertvolle Aufführungen ins- und ausländischer Ensembles zu kurz kommen. So war es mit der Gastreise der „Berliner Theater“ und nun kürzlich mit der Stuttgarter Oper. Natürlich kann Hermannstadt des Württembergischen Staatstheaters gastieren sich zu einem Triumph für die Stuttgarter Künstler. Sie beweisen, dass Opern auch heute noch möglich sind, ja von jedem Standpunkte bejaht werden können, wenn — wie in diesem Falle — Dichtung, Musik und Darstellung eine geschlossenen Einheits bilden. Der Höhepunkt der „Elektra“ (Tragödie in einem Akt, Text: Hugo

Eine Brücke der Freundschaft

Zum Gastspiel der Stuttgarter Oper in Bukarest

Wittstock, der das Stuttgarter Ensemble auf seiner Tournee in Bukarest begleitet hat, fasste seine Eindrücke in folgenden Worten zusammen: „Dieses Gastspiel hat ein besonders Freude bereitet, umso mehr als es unserer Kontakt mit dem rumänischen Publikum und des rumänischen Musikern war, die wir besonders schätzen. Wir haben mit großer Genugtuung gesehen, wie sich das Orchester der Bukarester Oper für diese Vorstellungen vorbereitet und eine Leistung vollbracht hat, die ganz hervorragend war. Wir erwarten mit großer Freude das Gegenstück der Bukarester Oper: Ich bin überzeugt, dass auch auf diese Weise eine Brücke der Freundschaft und des besten gegenseitigen Kennenlernens zwischen unseren Ländern geschlagen wird.“ Walter BRODITZOFF

nicht beansprochen, dass alle Ensemble, die unser Land und vor allem die Hauptstadt besuchen, auch in Hermannstadt auftreten. Aber der Mangel einer entsprechenden Bühne war im vorigen Jahr die Ursache, dass das „Berliner Theater“ in Klausenburg vor fast leerem Haus spielte, das dort wohl den Saal, aber kein Publikum für deutsche Theateraufführungen gibt. Die Darbietungen der beiden Tragödien „Elektra“ und „Blutbrotzeit“ von Hofmannsthal, Musik: Richard Strauss war die Leistung der Hauptdarsteller Inge Bunk, Ihre faszinierende Stimme, ihr ausdrucksvolles Spiel ergaben eine insofern überragende Leistung. Das muss man selbst gesehen und gehört haben! Die „Blutbrotzeit“ von Wolfgang Fortner, nach Federico García Lorca: Wirk komponiert, beeindruckt durch die Sprache, die moderne Musik und die interessante Inszenierung von Günther Rennert.

Szene aus „Elektra“ von Richard Strauss

Horst BREIHOFFER P.S.: Auf einer Ausfahrt nach Godesheim hätte wir rastlos die rumänische Theatergruppe von Neudorf heute am 5. Tag auf der zweiten Etappe mitnehmen und sie so zu den Teilnehmern geben. Es würde freudig gefeiert — und jetzt, wie eine Überraschung, dass keine nicht teilnehmen, weil die rumänische Theatergruppe von Leschikirch die Theatergruppe von Leschikirch nicht nach zu spät!

Junges Quartett auf Tournee

Vier junge Musiker — Eli Klön und Wolfgang Meuchlinger von der Hermannstädter und Christa Deppler und Christa Pröhm von der Kronstädter Philharmonie — schlossen sich zu einer Kammerformation zusammen. Mit Werken von Haydn, Mozart und Beethoven traten sie am 31. Mai in Hermannstadt, am 5. Juni in Zölden und tags darauf in Kronstadt auf. Ihr Spiel wurde von den Zuhörern sehr gut aufgenommen. Die jungen Künstler beschäftigen sich während der diesjährigen Saison in Schinberg und Mediasch zu konzentrieren.

Ion Voicu in Hermannstadt

Unter den letzten Konzerten dieser Saison, die sich alle durch ein besonderes künstlerisches Niveau auszeichneten, stellte das philharmonische Quartett der vorigen Woche einen neuen Höhepunkt dar, geprägt durch die Klavierpersönlichkeit Ion Voicu. Der Solist begeisterte das zahlreichere Publikum mit Lalo bekannter „Spanischer Sinfonie“. Durch eine verinnerlicht-vergeistigte Auffassung dieses aus spanischem Boden gewachsenen Werkes, entfernt von jeder äußerlichen Klang- und Effekthascherei, übertrug der Meisterorganist durch tiefem Verstanden zeigen, verdienen anerkannt zu werden. Das Frische, was mit bewussten Mühen von Mozartscher Schwung und erhabener Härte herbeigeführt werden, wurde mit der erforderlichen spirituell-ästhetischen Selbstverständlichkeit gebracht, präzis in den Essenzen und durchsichtig im polyphonen Aufbau. Der besondere Eindruck, den dieses Abendkonzert, wäre nicht vollkommen, würde nicht auch die qualitative Ausführung J. Kippers „Invokation“ für Streichquartett hervorgerufen werden, die dieses emotional reiche und satztechnisch hochstehende Werk des jungen Komponisten im rechte Licht rückte. H. A.

Gemäldediebstahl im Brukenthalmuseum

Acht wohlkannende Gemälde von grossem Wert wurden aus dem Brukenthalmuseum in Hermannstadt gestohlen. Es handelte sich um Tizians „Ecce Homo“, „Der Tod der Kleopatra“ von Van Dyck sowie Gemälde deutscher, flämischer, holländischer und italienischer Meister. Der Raub wurde vom Dienstpersonal des Museums Dienstag, den 28. Mai vor Eröffnung der Galerie entdeckt, worauf die Milizorgane verständigt wurden, die sofort die Untersuchung einleiteten. Nach den ersten Nachforschungen stellte man fest, dass die Diebe eine Türe mit Gewalt geöffnet hatten. Die Tatsache, dass die Sicherheitsmaßnahmen zum Schutz der Gemälde ungenügend waren, begünstigte den Raub. Das Generalinspektorat der Miliz ruft alle Bürger auf, die irgendwelche Auskünfte im Zusammenhang mit diesem Diebstahl geben können, mitzubringen, die Täter zu fassen. Wir bringen die Abbildungen der acht geraubten Gemälde.

Christoph Amberger (am 1530-1541/62): Männerbildnis (Öl auf Holz, 0,360x0,500)

Jörg Breu (am 1480-1537): Männerbildnis (Öl auf Holz, 0,404x0,310)

Franz van Mieris I. (1635-1681): Mann mit Pfeife am Fenster (Öl auf Holz, 0,200x0,160)

Schule des Hans Holbein I. (1485-1524): Männerbildnis (Öl auf Holz, 0,198x0,173)

Hermannstädter Zeitung (7.06.1968): „Furt de picturi în Muzeul Brukenthal“ / „Painting theft in Brukenthal Museum“

Bibliografie / Bibliography

***: *Alte Meister: Fünfunddreissig Gemälde aus der Freiherrlich Brukenthalischen Sammlung*, Verlag von Krafft & Drotleff, 1936

Bratu, Alin (27.05.2022): „Se împlinesc 54 de ani de la cel mai mare jaf din Sibiu: Tablourile de la Brukenthal. Sistemul de alarmă nu funcționa nici după 15 ani de la furt, iar 4 tablouri sunt încă de negăsit” www.turnulsfatului.ro

Gâdea, Florian (15.11.2006): „Tablourile de la Brukenthal, furate de securiști?” www.romanialibera.ro

Honan, William H. (9.07.1998), “Stolen Old Masters Surface in U.S.” www.nytimes.com

Hurdubaie, Ioan (23.09.2013): „Din nou acasă, după treizeci de ani” www.rezervisti-mai.ro

Nicolae, Liliana (15.05.2010): „Misterele furtului de la Brukenthal” www.romania-actualitati.ro

Iancu, Mariana (10.02.2017): „Istoria celui mai răsunător jaf de opere de artă din România comunistă, produs chiar sub nasul Securității. Autorii n-au mai fost prinși niciodată” www.adevarul.ro

Ittu, Gudrun-Liane, *Scurtă istorie a Muzeului Brukenthal*, BIBLIOTHECA BRVKENTHAL XXIX (Altip, Alba Iulia, 2008) ISBN 978-973-117-187-6

Janssen, Paul Huys, Adrian Luca, Alexandru Sonoc, *Van Eyck, Brueghel, Jordaens. Meesterwerken uit Roemenie = Masterpieces from Romania* ('s Hertogenbosch: Noordbrabants Museum, 2016) OCLC: 954018084

Manta, Victor (14.07.2002): „The National Brukenthal Museum in Sibiu One of the Most Famous Art Robberies” www.marci-postale.com

Păsărin, Sorin (20.07.1998): Corespondență din Statele Unite www.ziua.ro

Popescu, Mihail (22.09.2019): „Thriller cu tablouri de milioane de dolari furate de la Brukenthal. Dezvăluiri marca Evenimentul Istoric” www.wvenimentulistoric.ro

Rovzar, Chris (15.07.2015): "What Happens to Stolen Art After a Heist?" www.claimsjournal.com

Surcel, Vasile (3.01.2017): „Patrimoniul cultural românesc, dat în urmărire prin INTERPOL” www.cotidianul.ro